

S Z A B O L C S

(Telefonsz. az Interurbán hálózatban : 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban : 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség : IV. ker. Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal : Erkert-utcza.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képv. van.

Munkára fel.

Éveken keresztül közjogi vitákba kényszerítette a koalíció országunkat, amelynek rombolása meglátszik nemcsak a letűnt országgyűlés meddőségén, hanem a társadalmi intézmények hanyatlásában is. A hosszú időn át tartó bizonytalanságot végre megszüntette a Héderváry kormány, amely az elért választási eredménnyel kétségbevonhatatlanul bebizonyította, hogy nem a nemzet érzületét hirdették azok, akik sippal-dobbal hangoztatták szélsőségekre hajló politikájuknak egyedüli üdvözítő voltát. Most azonban nem akarunk erről beszélni, mert a magas politikát ugyanis azok intézik, akik odafenn arra alkotmányosan hivatva vannak. A helyi politikával sem foglalkozunk ezuttal, mert az hálátlan dolog s végeredményében az egyes csoportoskák véleménye a nemzet jövőjére úgy sincs befolyással.

Ezek firtatása helyett azonban szót emelünk, hogy Hédervárynak, a munka emberének politikai jelszavát vigyük át

TARCA.**Egykor és most.**

Két napon át minden héten
Bőjtöle a lány.
Remélve, hogy majd ilyenképen
Férjet kap talán.

Gondolta, hogy ezért Isten
Reá letekint :
Férjért kétszer jámbor hitben
Bőjtől hetenkint.

És csakugyan bekopogtat
Egy szép vőlegény
És a lány a legboldogabb
Volt a földtekén.

Már a multat fedi moha,
Örökös talány!
Hogy asszony lett, többé soha
Nem bőjtölt a lány . . .

Silbak.

Nyomozás kutyával. Egy ügyész elbeszélése után írta: *Pataky István.*

Az 1877-ik év előtt tövei és tóthmegyeri Tóth Mór egri kir. ügyész, az érseki udvarban kedvelt ember volt, dacára, hogy hithű kálvinista volt.

Tóth volt az, aki az országban először alkalmazta a rabokat valamelyes mesterségre.

egyaránt a hivatalos és a társadalmi életbe. Letűnt már az a régi jó világ, amikor a gentri sarjról azt mondotta a példabeszéd „akinek az Isten hivatalt adott, annak észt is ad hozzá.“ (Arról azután a rokonság és a jóbarátok gondoskodtak, hogy a protekció érvényesüljön még a hivatalt adó jó Istennél is.) Ma már eszet és szívet követelünk a hivatalnoktól. Egész sereg sociális kérdés vár megoldásra, amelyek azonban nem intézhetők el aktaszerűleg. A dolgozni nem tudó vagy nem akaró embereket nyugdíjba kell küldeni, hogy olyanok foglalhassák el a hivatalokat, akik érdemeket szereztek rá, még pedig a nagy közönségnél és nem a saját rokonságuknál. Ez nem lehet másképp, mert egész sereg új törvényt kíván alkotni a Héderváry kormány a kis emberek felségélyezésére, az ország gazdasági állapotának megerősítésére. Ezek a törvények azonban nem csak célt tévesztett alkotások lesznek, ha az utolsó intézőig minden egyes hivatalnok nem azonosítja magát azok alap gondolatával, hanem a társadalmi bajok megbolyga-

Egyelőre asztalos, ács és bodnár műhelyeket nyitott a fogházban, és egy év múlva már a szegedi kiállításon szerepelt a rabok munkája, a szervezőnek oklevelet, a dolgozóknak pedig kiszabaduláskor segélyt szerezve.

A két évig garázdálkodó többszörös rablógylkos Vidróczki Mártont és négy társát 48 óra alatt elfogta, majd elfogatta Sisa Pista nevű rablót, s így Hevesmegye közbiztonságát helyreállította.

Nem volt tehát ok arra, hogy Tóth Mór mindenrendű és rangu, és vallásu ember nagyra ne becsülje.

És még akkor nem tudhatta az érsek, hogy Tóth egy néhány év múlva a Szolnok keletén alapított „Alföld“ páholynak egyik oszlopos vakolója lesz.

Kozma Sándor, aki akkor egyedüli főnöke volt az összes kir. ügyészeknek, egy vizsgálata után így írt Tóthnak: „Pesten 1874. ápr. 5. Kedves barátom! — — A csekély mag után ki fog emelkedni a vetés — élvezze az aratás hasznait egy, a miénknél boldogabb magyar nemzedék. Az ígét én is hirdettem, de ön azt megeleveníté, foganatosítá. Fogadja ezért a „főnök“ elismerését, az ügybarát üdvözlését s a honfitárs kézszerítését, — — de ön abban a jobb világban, a nagy ítélet alkalmával bátran hivatkozhatik egri viselt dolgaira, mondván: „atyám én ehhez járultam, ezt cselekedtem“.

Szeretném látni ma azt a főnököt, aki a hivatalos elismerés szárazgalyát ilyen szavakkal teszi nyiló rózsává, babér koszorúvá.

tása folytán zavarokat is idézhetnek elő. Az ellen is óvást emelünk, hogy az új törvények végrehajtására új állásokat szervezzen a megye, városunk és az egyes községek. Ha ugyanis összehasonlítjuk a pénzintézetek és kereskedelmi intézmények kimutatását, azt látjuk, hogy azok tisztviselői háromszor sőt négyszer annyit dolgoznak, mint a copf reendszerrel dolgozó közhivatalnokok. Nem új állásokra, hanem az üzleti szellem meghonosítására van szükség és azok továbbítására, akik nem illeszkednek bele a modern kor kivánalmaiba.

Társadalmi téren szintén sok a javítani való. Itt egyes családok uralma divik ma is, akkor, amidőn a szabadgondolkodók jogot kívánnak adni még az adót nem fizető népnek is. Annál visszatartóbb a klikkrendszer uralma, hogyha meggondoljuk, hogy tagjai sem adófizetés, sem műveltség tekintetében nem emelkednek felül embertársaikon. Egyedül a kéz kezét mos elve tartja össze ezeket a csoportokat, amelyeknek tagjai azt vallják, hogy „ma nekem, holnap neked“ az erkölcsi és anyagi javakat nyújtó állásokból.

De mindez érdemek dacára az északi udvarral megtörtént az összeütközés. Ugyanis a „Katholikus néplap“ az akkori kormányt minden módon támadta s a miniszter megbizta Tóth Mór, hogy tegyen szóbeli előterjesztést az érseknél, hogy parancsszavával tiltsa el papságát a kormány támadásától. Ez volt a keserű pohár. Tóth jobban ismerte a rettentetlen érseket, mint a kormány, azt meg jól tudta, hogy az érsek a lapot ismeri. De elment. És ezután özönével jelentek meg ellene a gunyiratok, de Tóth rendületlen maradt. Az érsek személyesen ment a miniszterhez, hogy Tóthot helyezték máshová, de a miniszter okot nem találván, megtagadta az áthelyezést. Végre Tóth is ment a maga ment Tisza Kálmánhoz, hogy helyezték máshová, de Tisza azt felelte, hogy „állása bizalmi állás, s vagy megfelel e bizalomnak, vagy meghal a helyén.“

Maradt. De vagy egy év múlva, amikor Tisza Kálmánnak hosszabb ideig kellett Bécsben tartózkodnia, az új igazságügyminiszter áthelyezte Debreczenbe, ahol a sivar honvéd temetőt rendezte kertté, majd Karczagra, ahol a város-házat vette körül kerttel, majd Szolnokra, ahol a ma is virágzó fűzfatelepet létesítette.

Mig végre pár év előtt csakugyan elment az ügyészek apja, Kozma Sándor után számot adni „viselt dolgairól.“

A béke alatti időkben gyakran megjárta a főerdésszel, meg néhány hajtó és néhány kopóval a Nagyoromtól kezdve az egész bécset, a Szenesfalejtőt, a Bányahegyét, a Kántor állás és Püspöklesit.

Tavaszi ujdonságok u. m. cipők, Borzalino kalapok, keztük, harisnyák, ruhadíszek stb. már óriási választékban megérkeztek

Eisler Károly

cipő-, kalap-, női-, férfi- divatáru üzletében.

NYIREGYHÁZÁN. Telefon szám 114.

Ezt a klikkrendszert is szét kell robbentani, mert anélkül a legüdvösebb honmentő törvény is nevetség tárgyává válik.

Munkára fel tehát, hogy amikor az új törvények életbe lépnek, olyan hivatalnoki kara legyen országunknak, amely nem a korteskedésben látja kiemelni bazafias kötelességét, hanem megtudja védeni majd tekintélyét és az ország megerősítését célzó törvények zavartalan végrehajtását, a hatalmas és megdönthetetlennek látszó klikkrendszerrel szemben is. ▽

A debreczeni mozgalomról.

Ötezernél több ügyvéd van, s aki bent ül a stallumban vagy a nyomoruságban, ma már erősen hajlik a numerus clausus felé, amint azt a debreczeni ügyvédek sorából megindult mozgalom bizonyítja. Évek során lassu, keserű átalakuláson mentek keresztül. — Néhány évvel ezelőtt még reakciós megbélyegzéssel utasították vissza a numerus claususnak az ideáját is, most már hatalmas tábora van e gondolatnak, egy év múlva már úgy lehet, már uralkodó, népszerű jelszó és nem sokkal később valószínűleg lesz belőle.

Az ország elfoglaltságának rettenetes egyoldalúsága ez.

Egy néptelen ország, melyben nincs sem elég munkaerő, sem elég tőkeerő, melyben kevés a gazdag ember, kevés a szegény ember, ám van egy csomó felesleges ember! Mert ezt jelenti egy-egy pálya túlteljesítése. Okozója az antidemokratikus és az antikulturális gondolkodás. Urak akarnak lenni s kulturális emberek, ellenben a kulturának világos, átlátó és megértő képességétől merőben távol állunk. Nem tudjuk átlátni és megérteni, hogy a kultúra nem az íróasztalnál szorult meg, hanem az élet és munka minden rangján és során otthon van. Oka az elavult, szintén kulturálatlan kvalifikációs rendszer. — Nem ismerünk el semmiféle képességet, ha származási bizonyítvány nincs mellette. Nem állítunk be munkába senkit, aki ki nem mutatja, hogy joga van ahhoz, hogy ehhez a munkához értsen.

Igy lehetetlenné válik a munkaerőnek szabad forgalma, amely mellett a munkás képesség oda áramlik, ahol szükség van rá, onnan, ahol felesleges.

Egy fagyos száraz napon Tóth Mór vadászni ment a hegyek közé a főerdéssel. Velük Donát és Csányi Pista erdőkerülők, vagy négy hajtó, köztük az elmaradhatatlan Zsiga cigány, aki mindig megleste, hogy Csányi Pistát vizsik-e magukkal, s akkor ő el nem maradt. Valamikor nagy bajból mentette ki Csányi Pista, és azóta kutyahússággal ragaszkodik hozzá. A főerdész pedig Csányi Pista nélkül vadászni nem megy s így Zsiga majdnem minden napot együtt töltött Csányival.

Nem sikerült a vadászat.

— Pista — szólt a főerdész Csányihoz — eredj a királyné utja felé, ott fogunk állani, a kutyákat pedig a visnyói határnál ereszd el.

Csányi Pista, egy magas, erőteljes szép 25 éves ember, nyugodtan vett át két kopót, vállára csapta fegyverét s megindult a völgy felé.

Tóth Mórék valami másfél órai gyaloglás után a megjelölt helyen voltak. Oldalt látszottak a szilvási bércek és a kimagasló Békő.

Még tanakodtak, hogy hova álljanak, amikor megjelent Csányi Pista s azt mondta, hogy mit se ér a vadászat, mert itt ma már vadásztak a vadászok. Láttam a nyomait.

— Elmégy utánuk Pista?

— Ahogy erdész ur parancsolja.

— De frissek voltak a nyomok.

— Igen.

— Elmégy?

— Ne menj el Pista — szólt Zsiga.

— Mit gondolsz? felelt Pista és nyomban elindult.

— A Lambot bérce alatti tanyánál hálunk Pista. Oda jere.

— Jól van erdész ur. Ott leszek.

S bátor léptekkel indult a nyomok után.

Teszem: az ügyvéd nagyon könnyen és hamar megtanulhatná a kettős könyvvezetést s mehetne könyvelőnek. A magántisztviselő nagyon könnyen megtanulhatná a jogot s mehetne jogásznak, ha nem kívánnák meg, hogy tudományát négy éven át az egyetemen szerezzék. De ezekről a dolgokról még sokáig nem lesz szó és az emberek vergődnek a tulzsfolt egyik rekeszben, míg a másik üresen tállog.

A numerus clausus elvesztette reakciós izét, anélkül, hogy megoldaná a feladatot. Mert ha befogadott ügyvéd nem is lesz több, mint eddig, a be nem fogadottak mégis csak meglesznek és felgyülemlenek s a rácson kívül szoronganak, tülekednek és koplálnak, míg rájuk kerül a sor.

A numerus clausus egyetlen jogászból sem fog technikust csinálni, csak proletárt, zugiraszt, diurnistát és protekciójahajhást.

De még a beati possidentest sem teszi gazdagabbá, mert akinek eddig sem volt dolga, annak nem juttat dolgot az, hogy kívül egy sereg ember irigylje őt.

Az ügyvédi mozgalom, anélkül, hogy problémáját meg tudná oldani, csak arra mutat, hogy a polgári társadalomban is megindult a szociális erjedés.

Erőszakos intézkedésekkel azonban nem lehet szociális bajokat orvosolni. A bajokat meg kell előzni. Az okokat meg kell szüntetni és az okozat megszűnik magától. K.

Csendőrség vagy rendőrség?

Pár héttel ezelőtt lehoztuk azon indítványt, amelylyel a csendőrségnek a város belterületén való alkalmazása javasoltatott. Ezen indítványra vonatkozólag most tette meg rendőrfőkapitányunk észrevételeit, melyet az ügy nagy fontosságára való tekintettel, folytatólagos terjedelemben hozunk. Szívesen látjuk ha a kérdéshez mások is hozzá szólnak, mert ez olyan dolog, amelynek jó és rossz oldalát a nagy közönség érzi meg legjobban:

Mindenek előtt — nehogy álláspontom félremagyarázható legyen — a valóságnak megfelelően ki kell emelnem, hogy a m. kir. csendőrség, mint a törvényhatósági és rendezett tanácsú városok területén kívüli működésre hivatott közbiztonsági intézmény a legfényesebben bevált; mert a katonai fegyelem alatt álló kiképzett s jól javadalmazott csendőr, nem ismerve fáradságot, jó és rossz időt, s az esetleg előtte álló veszélyeket, odaadással teljesíti kötelességét, — szóval a m. kir. csendőrség az ő szervezetében hivatása magaslatán áll.

Nemsokára már csak messziről csillantak meg tarisznyájának rézpitykéi.

Tóthék is elindultak s nem látták már Csányit és nem is látták többé — élve.

Meg is szalonáztak már a Lambot tanyán, ami egy jó nagy barlangszzerű mélyedés volt, már erősen sötétedett is, de Csányi Pista nem jött.

Zsiga cigány a barlang szája előtt feküdt kifelé fordulva a szabadba. Füle a földet érintette, úgy hallgatódzott nem hall-e lépteket, szeméi pedig belemeredtek a sötétségbe, nem látja-e valamerről megjelenni Pistát.

Lépteket nem hallott, embert előlépni nem látott.

Síró hangon sóhajtott a cigány.

Az erdész, aki jól tudta meddig kell menni Csányinak, maga is sokalta, hogy még meg nem jött, de nyugtalanságát titkolta. A cigány sóhajlására mintegy maga magát is bolondítva, ráförmedt a cigányra.

— Mit nyögsz cigány?

— Van miért — felelt Zsiga, meg sem mozdulva.

— Mi?

— Pistáért, akár misét is mondhatok már.

— Bolond cigány, csak nem félted Pistát?

— Már nem, már nem — felelt Zsiga s azzal a földre borult és elkezdett zokogni.

Az erdész ráakart förmedni, de nem mert.

— Zsiga — szólt Tóth Mór — hisz Pista bátor gyerek, fegyvere is van, mitől félted?

— Ej, a golyót bokorból is ki lehet löni, előlről is bemegegy az emberbe, akár hátulról is, és akkor kampesz. Pedig otthon már a gyereke is várja.

— Mit beszélsz? Hisz mikor eljöttünk, nem volt gyerek.

Ugyancsak a félreértések kikerülése végett elő kell terjesztenem, hogy ha ezen kérdést, — nem a polgárság érdekére tekintettel, hanem a saját hivatalos szempontjaimból tárgyalnám, úgy feltétlenül azon eredményre jutnék, hogy a csendőrség behozatala mellett foglaljak állást, mert az reám — mint a rendőrség főnökére, — rendkívüli nagy előnyökkel járna.

Ugyanis a csendőrség beállítása esetén a külső rendészet terén minden felelőség a csendőrségre hárulván, a midőn a csendőrségi szabályzat szerint a rendőrhatalóság főnöke — eltekintve a törvények és szabályrendeletek pozitív rendelkezéseitől, a miket a csendőr önállóan kezel, — a külső rendészet terén csak általános utasításokat, a speciális esetekben írásbeli felhívásokat adhat ki, azonban a teljesítendő szolgálat végrehajtásába a rendőrkapitányság be nem folyhat, a végrehajtás módjait előnem írhatja, — ez okból önkényt következik a rendőrhatalóság főnökének a külső rendészet terén való felelőtlensége, a mi a lakosságra nézve azon veszéllyel jár, hogy míg a rendőrhatalóság főnöke a fegyelmi törvény súlya alól teljesen feloldatik, addig a csendőr — ha szabálytalanságot, vagy törvénytörtést követ el, csak az ő felettes katonai hatósága által vonható felelősségre, s a felelősségre vonás eredménye pedig kérdezősködés esetén ezen kifejezéssel lesz közölve, hogy: az ügy a szabályoknak megfelelően lett elintézve.

Az ügy érdemét megelőzőleg elő kell még terjesztenem, hogy ezen javaslatom megtételének előfeltételül a város belterületének végleges megállapítását tekintetem; miert is kértém javaslatom megtételére halasztást addig, míg a most jelzett megállapítás meg nem történik, mert akár a csendőrség beállítását, akár a rendőrség szervezését, illetve az elodázhatatlan létszám szaporítást és javadalom rendezést akarjuk kezesztül vinni, feltétlenül tudnunk kell, hogy mennyi a város belterülete; vagyis azon terület, a melyen a csendőrségi, vagy a rendőrségi szolgálat teljesítendő.

Azonban a tekintetes Polgármester ur által fellettem hiva, hogy a Szesztay-féle városi szabályozási munkálatot véve alapul, tegyem meg javaslatomat mielőbb, hogy a városi tisztviselők, kezelő és segédzsemyzet és szegődvényesek fizetés rendezésének kérdésével kapcsolatban ezen kérdés is elintézhető legyen.

Tisztelettel megjegyzem, hogy ezen kérdés a fizetés rendezéssel kapcsolatban nem hozható azért, mert a csendőrség behozatala elvileg kimondatnék is, ezen ügy teljes elintézése — tekintettel egy csendőrlaktanya építésére — ie-galább is egy teljes évet igényel, s így méltány-

— Már van. Egy halál meg egy élet.

S olyan határozottan mondta a cigány, mintha látná elterülve, megmeredve Pistát, s mintha látná a ringó bölcsebe pályázott gyereket.

Dónat erdőkerülő ismételtén fujta meg kürtjét. Nem jött válasz rá, csak a viszhang.

* * *

— Nos, nem kürtölt vissza? kérdé Dónától az erdész.

Szeretett volna jó választ hallani, holott maga se hitte volna el a jó választ, mert a feleletet neki is hallani kellett volna.

— Nem, nem — felelt Dónát — csak a Békő adta vissza a magam kürtjét, de láttam.

— Mit?

— A fehér őz ugrott el mellettem, ahogy a tetőn fujtam.

A cigány felemelte a fejét, mintha mondaná: ugye mondtam.

Az edész bosszusan nézett Dónátra.

— Hát mind megbolondultatok?

Dónát szomoruan sütötte le szeméit.

— A fehér őz halált jelent — mondta szomoruan Dónát.

* * *

Az erdész nem maradhatott az erdőben s még akkor éjjel visszamentek Egerbe.

Már az úton hallották, hogy Csányi Pistának fia született.

A cigány egyik részben tehát igazat mondott. Sem Tóth, sem a főerdész nem merte mondani, hogy a másik részben hazudott.

* * *

Tóth Mórné, aki a volt szatmári főispán, kinevezett szabolcsmezei kir. biztos, a „Zsadányi István viszontagságai” című regény szerzője, Nagy László leánya volt. Észrevette, hogy Tóth Mór nagyon bántja valami.

talán volna adáig a fizetés rendezést elodázni, de nagy igazságtalanság volna szintén a tényleg szolgáló rendőrség javadalmának rendezését is mellőzni.

Ezek előre bocsátása után az ügy érdemére vonatkozólag, a közbiztonsági külső szolgálatnak a rendőrség helyett a csendőrség által leendő teljesítését a következő indokok alapján *nem véleményezem*:

Par évvel ezelő nem hivatalos formában mint most hanem a közönség körében felvetetvén a csendőrség behozatalának eszméje, nehogy meglepetésnek és tájékozatlanságnak legyek kitéve, ezen kérdést Szolnokon, Szatmárnémetiben, Beregszász és Munkácson — a hol csendőrség van beállítva — tanulmány tárgyává tettem a minek eredménye a következő:

Szolnokon Kludik Gyula polgármester így nyilatkozott:

A csendőrség városi szolgálatra a jelenlegi szervezeti szabályzatával egyáltalán nem alkalmas. Mi nekünk Szolnokon annak idején szükségünk volt a csendőrség behozatalára a közbiztonsági viszonyok teljes felfordulás miatt, mert itt a legények olmos kötéllel verekedve a járó-kellő közönséget, lezavarták számtalanszor a járdáról, de miután a közbiztonsági zavarok megszűntek, dacára annak, hogy négy hold földünkötől váltunk, hogy e csendőrség első berendezési költségeit fedezhessük, most rövid idő után ott állunk, hogy nagyon megbántuk a csendőrség behozatalát.

Szatmáron több intelligens s a város vezető embereivel s magával a szolgálatot vezető őrmesterrel is ez ügyben beszélve, az eredmény a következő:

A szatmári főkapitány feltétlen híve a csendőrség behozatalának, s nekem is az ugynevezett hivatalos hatalom szempontjából melegen ajánlotta a csendőrség behozatalát. De rajta kívül nem volt egy egyén, a kivel érintkeztem, hogy hasonló véleményben lett volna.

Ellenkezőleg mindannyian a csendőrség ellen nyilatkoztak s Dr. Kelemen Samu Szatmár országgyűlési képviselője, a főkapitány jelenlétében azt mondta nekem: ha a főkapitány ur nem a saját érdekét, hanem a polgár-

Másnap estvére jött a hír, hogy Csányi Pistát megtalálták a Bányabércen, átlótt mellet, halva.

Következő reggel a vizsgálóbíró, a törvényszéki orvosok, Tóth Mór és még vagy négy kerülő a helyszínén voltak.

Míg a vizsgálóbíró, a törvényszéki orvosok dolgaikat végezték Tóth Mór nagy kerületben járta be a hegyet.

A hegyek árnyék oldalai már hóval voltak fedve, míg a déli oldalon a gyorsan felmelegedő palaközeten az addig hullott hó elolvadt.

A havas oldalon észrevett Tóth két egymás mellett párhuzamban haladó emberi csapást, míg a két csapás közt középen haladt a harmadik.

Tovább haladva egyszer csak őz zsigerekre akadt, mellette egy keskenysarkas csizma, és több széles bocskor nyomat láttam.

Ott pihentek is, mert elhamvadt tűz parazsa volt közelben, a tűz körül néhány vércsepp és mellette négy egymástól egyenlő távolságra eső kis lyuk, mint a mikor valaki ujját nyomja a puha talajba.

Csányi Pista fegyvere a holttesttől mintegy 30 lépésre feküdt, töltött állapotban, zárt kasszal.

A két bőrzacskó, amelyekben puskaport tartottak, ott volt a tarisznyában, de üresen.

— Találtál valamit? kérde a vizsgálóbíró.

— Nem bizonyossággal, de valószínűséggel mondom, hogy a következőket találtam: azt hiszem, hogy a vadászok a mi vadász zajunktól hagyták abba a vadászatot, de mert különben is már volt egy őzük. A zsigerei amott vannak ni. Amott a hóban négy nyomot fedeztem fel, három paraszt és egy intelligensebb fajta volt. Csányi Pista az ő nyomaikon jött.

ságát tekinti akkor gátolja meg a csendőrség behozatalát.

Ezen fontos és komoly nyilatkozatot írásban is birni óhajtván, az ő véleményét később írásban is kikértem, mire ő a következő, s $\frac{1}{2}$ alatt eredetben is idecsatolt levelet intézte hozzám: „Szatmár, 1909. április 15-én. — Tekintetes Kertész Bertalan rendőr főkapitány úrnak Nyiregyháza. Folyó hó 14-iki kelettel hozzám intézet soraira vonatkozólag tudatom, hogy én csendőrség behozatalát egyetlen városnak sem ajánlhatom. — A közbiztonság azóta, mióta a csendőri szolgálatot hoztuk be, nem rosszabodott és nem lett jobb. — A csendőrség behozatalára rendszerint az ad okot, hogy a város nem tart megfelelő rendőri létszámot. — Ha a rendőri létszám annyi, mint a mennyi a csendőröké és a javadalmazás is egyenlő nívójú, úgy kétséget sem szenvedhet és nálunk tapasztalatilag is igazolódott, hogy a városi éllethez inkább akkomodált rendőrség legalább is annyi tudással és tízedrésnyi annyi durvasággal és az egyéni és polgári szabadságnak olyan flagrns sérelme nélkül teljesíti a közszolgálatot. Főkapitány úrnak igaz tisztelője: Dr. Kelemen s. k.“

Ugyanott a szolgálatot vezető őrmesterrel beszélve a következőleg nyilatkozott: a csendőrség miután nekünk katonai szabályzataink vannak, nem jó a városi szolgálatra, a csendőr unja és menekszik ezen hivatásának nem megfelelő szolgálatról.

Beregszász és Munkácson teljesen egyező nyilatkozatokat hallottam, s a beregszászi polgármester kijelentette, hogy indítványozni fogja a képviselő testületben a csendőrség visszavonását, a mi az ide $\frac{2}{3}$ alatt csatolt jelentése folytán $\frac{3}{4}$ alatt csatolt képviselői testület határozattal meg is történt.

Hogy Munkácson mi a vélemény, azt ide $\frac{4}{5}$ alatt csatolt rendőrkapitányi átirat igazolja.

A Szatmárnémetiben a hivatalos körök részéről annyira méltányolt csendőrségi szolgálat jellemzésére becsatolom a helyettes polgármester által idevonatkozólag hozzám intézett hivatalos válasziratot, melyben a következő foglaltatik „a csendőrség merev eljárása ellen ugyan; kivált eleinte a közönség köréből több iz-

Az ő nyoma amott középen van, a másik két nyom közt. Mikor ideért Pista, akkor már az alkony ereszkedett lefelé. Így kellett lenni, mert másként meg nem lephettek volna, de így az alkony miatt több ízben lekellett hajolnia, hogy a nyomokat el ne tévessze. Így történhetett, hogy az orvadászokhoz oly közel jött, hogy nem vette őket észre, s azok egyike mintegy 10 lépérről lelőtte.

— Miért éppen 10 lépérről?

— Mintegy 10 lépérről, mert lehetett közelebről is. A közelséget bizonyítja a postagolyók egymáshoz közelsége, amint azt az orvosok megállapították.

— De miért mondod, hogy orvadászok lötték meg, hisz meglőhette szénégető vagy fatolvajok?

— Hát tudod, aki idegen területen engedelem nélkül vadászik, orvadász az, akár szénégető, akár vizsgálóbíró. Ezek pedig vadásztak, mert ezek párosan 3—4000 lépésre haladtak egymástól, s meglátszott a fákon a botütések nyoma, amint riasztgatták a vadat, aztán meg azt tudtam, hogy Csányinak volt puska, és csak orvadász teszi azt, hogy egy meglőtt embertől a puskaport elvegye.

— Miért nem vitték el a fegyvert is, annak több hasznát vették volna?

— De valamelyik elakarta vinni, azért volt a fegyver vagy 30 lépésre a holttesttől, hanem egy másik követelte, hogy hagyja itt, bizonyára azért, nehogy arra valakinél ráismerjenek. Az, aki elakarta vinni a fegyvert, belátta, hogy a másíknak igazsága van, de mégis bosszus volt, hogy a jó fegyvert itt kell hagynia és a fegyvert a földhöz vágta. Ezt abból látom, hogy a fegyver mélyebben volt a puha talajba nyomódva, mintha csak leejtették volna, sőt az egy kissé

merültek fel panaszok de ezek a közönség részéről legtöbb esetben tulzottak voltak s onnan származtak, hogy ezen új intézmény nem tudott egyszerűen hozzásimulni a városi viszonyokhoz ma már azonban ezen szolgálat minden tekintetben kielégítőnek mondható.

Ezen sorok figyelmes átolvasása, s alapos megértése az, hogy a csendőrség merész elhatározással beszél, s végeredményében a szolgálatot csak is kielégítőnek mondja, s egyenesen beismeri azt, hogy a csendőrség jelenlegi katonai szabályzataival városi szolgálatra nem alkalmas, vagyis nem az ekzekutív ténvezőkben van a hanem a szervezetben.

Ezt, erősíti meg Dr. Kelemen Samu szatmári képviselő fent irt levelében foglalt, nagyon komoly értékű, s bizonyára a közvéleményből merített nyilatkozata.

(Folyt. köv.)

Követendő példa.

A dadai felső járás főszolgabírája ismét tanuságot tett róla, hogy szíven viseli a közönség érdekét.

Ama borzalmas szerencsétlenséget, mely legutóbb Ökörítón lejátszódott, intő példává vette arra, hogy jövőben a legnagyobb körültekintéssel kell eljárni a közigazg. hatóságoknak, akkor, midőn zárt helyeken táncmulatságot, összejövetelt vagy más jellegű csoportosulást engedélyeznek.

Számos példa igazolta, hogy az emberek, amidőn a legnagyobb veszélyben vannak, vesztik el lélekjelenlétüket és tétlenül állnak a fellépett veszéllyel szemben.

Ez indította Szabolcsvármegye dadai felső járásának főszolgabíráját és jegyzőit karát, hogy egy tiszti értekezlet keretében elhatározta, hogy a képviselőtestületekhez előterjesztést tesznek, hogy a közbiztonsági szempontból a kipróbált jóságú „Minimax“ vagy más hasonló célt szolgáló tűzoltó készüléket beszerezzék, annak kezelésére egy alkalmas egyént betaníttassanak és a készüléket a bálhelyiségben mindenkor elhelyezzék.

meg is repedt: Hogy pedig háti kosárban cipelték az őzet, azt meg onnan tudom, mert ott ahol a tűz volt, be van nyomódva a hátikosár négy sarka.

* * *

A vizsgálóbíró másnap megkezdte kihallgatásait s tapasztalta, hogy az élők az élőknek fogják pártját. Hiszen ha vallomással fellehetne támasztani Pistát. De ugy se lehet.

* * *

Tóth Mór is megkezdte nyomozását a saját szakállára. Tixi nevű borz kopójával és Zsiga cigánynyal bemezt a rengetegbe, ott kezdve, ahol tegnap még a Csányi Pista hullája feküdt.

Meg kell adni, hogy amit Tóth Mór gondolt a legegyszerűbb s legbiztosabb mód volt az — erdőben. A Tixi pompásan fog vezetni egész ki az erdőből, de mi lesz, ha a járt utra érnek, vagy valamelyik faluba, ahol két nap óta annyi ember járt, esetleg maga a gyilkos is többször, talán még templomba is. És ha ez volna az utolsó nyom, a Tixi a templomhoz nyomozna, már pedig egy buzgó vallásos embert ki fog gyanúsítani.

— Zsiga, hova lehet innen jutni?

— Hát erre lefelé a lejtőnek Tárkány, Apátfalva, Monosbél, meg sok tanya.

— Hát felfelé?

— A győri erdőbe, a hutához, Zsércz és Noszvaj.

— Na Zsiga hát merre menjünk?

— Én megyek amerre parancsolja, mert tudom, hogy mit akar.

— Mit?

— Hát a Csányi Pista komám gyilkosát nyomozza, az Isten segítse is.

— Ugy van, de hát merre?

— Erre Noszvajnak.

TELEFON 129.

TELEFON 129.

Tavaszi újdonságok RUHADISZEBEN óriási választékban megérkeztek

Kohn Ignátz női-, férfi divat és rövidáru üzletében.

A tisztí értekezlet elhatározta továbbá, hogy zárt helyiségekben csak akkor engedélyeznek táncmulatságot vagy más ily csoportosulást, ha ezen beszerzett Minimax készülékre bizonyos összeget a jövedelemből a rendezők átengednek.

Igy a községek minden megterhelés nélkül jutnak e biztonsági készülékhez. Nem hiszem, hogy akadna egyetlen község is, mely e példát ne követné; akkor, midőn anyagi áldozat nélkül juthat birtokába oly készüléknek, mely könnyű kezelése kicsiny térfogata és egyszerű szerkezete képes hatalmas elemi erővel szembe szállni, az emberek életét és vagyónbiztonságát megvédeni.

Különösen kisebb községekben, hol az előjáróság egyik-másik tagja kevés értelmiséggel és a közrendészet iránt érzékkel nem bír, sem pedig jártassága nincs, van kiváló fontossága annak, hogy előre látók legyenek és kövessék a példát, melylyel elejét vehetik annak, hogy az ököritói szerencsétlenségek ismétlődjenek.

Leányiskolánk kirándulása. *)

Ismét alkalmam van, hogy rövidesen beszámoljak a szülőknek idei kirándulásunk sikeréről, hasznáról.

Ez volt intézetünk harmadik több napos kirándulása. Amikor az elsőt terveztük, sok észrevételt, kifogást kellett hallanunk. Természetesnek találtuk azokat, hiszen minden új dolog iránt bizonyos idegenkedés támad a lélekben. Emberi vonás, hogy ragaszkodunk amennyire csak lehet a régi, megszokott élethez, rendszerhez s csak akkor engedünk helyet az újításnak, ha előle már nem lehet kitérni.

Eleinte csak egy-két iskola rendezett kirándulásokat. Idővel mindig több és több, mivel az intézetek vezetői felismerték azok ismeretterjesztő, szilárdító és nemesítő hatását.

A kirándulások hasznosságát, fontosságát ismerte el a kormány akkor, amikor az iskolák részére ilyenkor a legnagyobb kedvezményeket nyújtja.

Mindenütt, ahol az iskolák nagyobb kirándulásokat rendeztek, sokat kellett küzdeni a szülők előítéletei ellen, amelyek csak akkor tűntek el véglegesen, ha többszörösen bebizonyosodott alaptalanságuk.

*) Legutóbbi számunkból a nyomdász-sztrájk miatt maradt ki.

— Miért?
— Nem tudom, nem tudom.
— Te megint jószolsz?
— Nem. Tegnap keresztelték szegény Pistának a fiát. És mikor néztem a pofácskáját, úgy tűnt fel, hogy ép olyan, mint egy asszonytól láttam a noszvaji bulcsun. Hát ezért.
— Várj Zsiga, mást mondok. Mond csak, merre megy az őz, ha a kopó hajtja?
— Láttam. Fel a bérceknél. A tekintetes ur elégszer mutatta a Bükkben.
— Hát ha sebet kap?
— Akkor a völgynek, ott nyomja aztán el a kopó.
— Ugy van. Na látod, a mi vadaink nem voltak megsebesítve, tehát menjünk felfelé.
— Hisz azt mondtam. Noszvaj is felfelé van.

Tixi megszagolgatta a nyomokat, amiket az orvvadászok hagytak hátra és megindultak felfelé.

Zsiga torkánál fogva vezette a borzobet s az folytonos farkcsóválással kacszótt felfelé mindig a nyomokon.

Egyszer csak megállt egy kis rozsdás foltnál s nyalogatta.

— Mi ez Zsiga?

— Ugy is tetszik tudni. Erre hozták az őzet ketten-ketten s ahogy a két meleg testtől felmelegedett az őz hullá, hát időnkint egy-egy csep vér kiesett, találunk ilyet még. Mert hát mi is izzadunk így felfelé, azok még jobban izzadhattak.

Ugy ment minden, mint a karikacsapás. Nem sok ember járt az elmúlt két napon sem az erdőben, sem a falunál. Valami négy órai gyaloglás után értek be Noszvajra s ott mind-

Az előítéletek megszüntetésére nagyban hozzájárult az, hogy a szülők közül egyik-másik hozzánk csatlakozott, hogy közvetlenül szerezhesen tisztá, világos fogalmat kirándulásainkról.

Ez évben dr. Prok Gyuláné vett részt Budapest—Visegrádra tervezett kirándulásunkban s így alkalmam volt közvetlen meggyőződést szereznie, hogy nem kell féltetni a fiatal leánykakat az út fáradsáimától, mert azok most is, amikor négy napig voltunk távol, egész uton megőrizték vidámságukat s egyetlen leányon sem látzott, hogy az út kifárasztotta volna.

Május 16-án d. e. 10 órakor indultunk Budapestre. Az állomásra kijöttek a szülők; dr. Prok Gyula iskolaszéki alelnök s dr. Wilt György m. kir. tanfelügyelő.

Alig hagytuk el Nyiregyházát, a leányok víg nótázásba kezdtek s egész uton a legjobb kedv uralkodott, míg este 7 órakor megérkeztünk Budapestre, ahol Tas József, a „Magyar Tanítók Turista Egyesülete“ titkára várt bennünket, aki mindent megtett, hogy kirándulásunk minél jobban sikerüljön. Gondoskodott jó és kényelmes szállásról, a színházakban a legnagyobb kedvezményeket eszközölte ki és ha elfoglaltsága nem akadályozta, velünk volt.

Hogy némileg tájékoztassam a szülőket a kirándulásunkról, közlöm a programot:

Rákóczy-út, Kossuth Lajos-utca, Wesselényi dombormű, Verbőczy szobor, Klotild paloták, Erzsébet-híd, Dunapart, Petőfi szobor, Vigadó, Eötvös, Deák-, Széchenyi szobor, Gresham palota, Akadémia (itt megnéztük a történelmi képtárt, a Széchenyi muzeumot, a dísztermet), Lánchíd (siklón felmentünk a várba), kir. várpalota (itt megmutatta Kanter Károly pápai prelat Szent István jobb kezét), Mátyás templom, Honvéd-szobor, Halász-bástya, Szent István, Hunyady szobor, Margit-sziget. (Itt megnéztük a forrást, a galamblovészetet és azután sétát rendeztünk, amikor az uralkodó ház három tagjával találkoztunk. Este az Operában voltunk.)

Legemlékezetesebb kirándulásunk második napja, amikor a katonai díszfelvonulás alkalmával a királyt láthattuk. A katonai ténparancsnokság olyan helyet adott, ahonnan a király és kísérete alig volt 50—60 lépésnyire. A katonai díszfelvonulás után megtekintettük a japán, modern és régi képtárakat, a Festy körképet. Innen földalatti villamoson a Gizella-térig mentünk, ahol Vörösmarty szobrát, majd a Bazili-

járt a legelső házban a Tixi majdnem berántotta a kapun Zsigát.

Tóth Mór intett. Menjünk tovább. Neki nem szabad volt senkit kihallgatni a szabályok szerint.

Valami cégtábla volt azon a házon.

Ellehetett még olvasni. Tollas Mihály csizmadia.

Tóth Mór akkor pénzt adott Zsigának.

— Eredj menj haza, nehogy itt lássanak velem s azt mondják te vezettél.

Zsiga hálásan köszönte meg a figyelmet s pillanat alatt eltűnt.

* * *

Tóth Mór egy papírra kivágta azt a csizmasarok nyomot, amit a tűz mellett talált.

Másnap Egerbe hívták Tollas Mihályt. Még azt is tagadta, hogy puskát merne a kezébe venni, őzet meg nem is látott még.

A csizmasarok nyoma ráillett az ő nyalka csizmájára sarkára, a fegyvert megtalálták a ház padlásán elrejtve, két egri kofa bement, hogy már többször vettek őzet Tollastól, és pedig legutóbb két nap előtt.

Akkor aztán elmondta Tollas, hogy Sánta, Fehér és Zsitva rendes orvvadászokkal ment ki akkor a visnyói részre, pedig mindig maga szokott járni. Csányi Pista utánuk jött, azt az egy őzet nem akarták elhagyni, és Sánta, hiába figyelmeztették 10 lépésről egy bokorból lelőtte.

Fehér elszedte a puskaport, azon megosztottak, a puskát Zsitva akarta elvinni, de nem engedték.

Tóth Mór még eladta a vadját és aztán lezárta a Csányi Pista aktáit.

kát, az Országházat tekintettük meg. Este a „Nemzeti színház“-ba mentünk.

A harmadik napon Visegrádra mentünk vonaton, ahol megtekintettük a várat. Délután hajón tértünk vissza Budapestre s vacsora után vonatra szálltunk és 20 óra reggel itthon voltunk. Az állomáson ismét vartak reánk a szülők.

Az egész kirándulás alatt gyönyörű időnk volt. A leányok boldogok voltak, hogy szüleik áldozatkészsége folytán résztvehettek s ismeretekben gazdagodva, lelkükben felejthetetlen emlékekkel tértek vissza. Én ama hiszemben fejezem be közleményemet, hogy három sikeres kirándulásunk után megszünt minden előítélet és ezentúl minél több szülő fogja elengedni gyermekét, hiszen a kirándulás edzi a testet, gazdagítja a lelket.

T.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványviz

ÜDÍT GYÓGYIT.

ÜDÍT GYÓGYIT.

Vese- és hólyagtajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, huygkő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásának bizonyult.

ORVOS LAG AJÁNLVA.
Főlerakat:

Wassermann Sámuel

fűszerkereskedésében

Nyiregyházán.

Telefon szám 121.

Csevegés a színházról.

Megállok egy kissé a Sasfiók előadásánál és visszatekintek arra az időre, amikor szünetelt a nyomdász ipar s így nem lehetett csevegni a színházról. Ugy tetszik, mintha az egész idő alatt színház helyett mulatóba jártam volna. Egész idő alatt csak a nevető ingereinkre pályáztak, csak az érzekeinket izgatták, csak egyik-napról a másikra adogatták be bizonyos humorinjekciókat. Nagy operett, kis operett, vigjáték, bohózat váltogatták egymást, míg végre-valahára a hétfő esti Sasfiók előadása után elmondhattuk: ma teljesítette igazi hivatását a színház, megtelt a lelkünk költészettel, lelkesedéssel, hangulatokkal. Mert nem úgy van az kérem, hogy nekem a dráma tetszik, neked meg az operett, hanem úgy van, hogy a színház csak akkor teljesít kulturmissziót, ha nagy szellemek remekeinek művészi reprodukálásával teljesen átringat bennünket a költő világába, ha lelkünk kincseit mintegy megtermékenyítve új érzéseket, új hangulatokat kelt benne, ha az operettek zsongó melódiáit mély gondolkodás, a gyönyörű alkotás finom átérzése váltja fel. Az operettek pedig, meg a vigjátékok romlott levegője szinte feledtették velünk abbéli igyekezetünket, hogy a színházban komoly művészetet, költészetet kerestünk.

Külön lapra tartozik két vendégjáték. Előbb Vajda Ilonka játszotta el a „Csöppség“ címszerepet, majd Ernyeyné Okolicsányi Paula a kaméliás hölgyet. Jól teszi az igazgató, ha a helybeli művészi törekvéseknek — amennyire a művészet és jó izlés megengedi — helyet ad. Jó ez neki is, mert a helybeli vendégek rendszerint telt házat szoktak hozni. Vajda Ilonkát ebben a szerepében már a múlt évben megszerettük mint igen kiváló műkedvelőt, az idén azonban sokkal erőteljesebb, biztosabb volt, anélkül, hogy időközben módja lett volna gyakorlatot szerezni. Ez is azt bizonyítja, hogy igazi tehetség, mely tér és alkalom nélkül is az érlelés, fejlődés, a képességeknél önkéntelen kikivánczozása jeleit mutatja. Mint halljuk, a kocka már el is van vetve, Vajda Ilonkát a színészegyesület vizsgáló bizottsága méltónak találta a színi pályára s így nem marad más hátra számunkra, minthogy kis polgártársnőnknek sok

Házlebontás miatt az összes raktáron levő

DIVATCIKKEK melyen leszállított áron lesznek kiárusítva,

Stern Sándor

uri, női, divatáru üzletében Pazonyi-u. 2.

szerecsét és jó szerződéseket kívánjunk s amivel talán lehetetlen fejezünk ki, hogy sohase csalatkozunk a színészkedésről megálmódott színes illúzióban! A Csöppség ezen előadásán 36-ik *Réc.* Laczi is szerepelt; legszebb nótáit sirta bele az egészen ellágyult hallgatóság lelkébe. Zilahy Gyula természetesen igen kedves és természetes volt a darab fő férfi szerepében.

Dr. Ernyeyné *Okolicsányi* Paula elsőrendű művészi talentum, aki a kaméliás hölgy szerepét minden oldalról kiaknáza, de legművészebb volt azokban a jelenetekben, melyekben alkalma volt szívének minden melegségét belevinni játékába. Beszéde természetes, mozgása is összetör azzal amint tesz és mond s csupán arcjátéka mosódott el egy küssé, az is csak azért, mert Ernyeynének az arca inkább arcoska, ami az életben csak bájnak számít, mert asszonynak is inkább asszonyka.

A sikere határozottan művészi siker, mert egy olyan szerepben hozta meg a közönség lelkét, melyet a közönség számtalan előadótól láthatott, talán a legjobbaktól is s maga a darab is annyira közismert, hogy igazán jónak kell lennie annak, aki e szerep eljátszását kísérő, a legapróbb részletekig elmélyedő kritikát kibírja. *Lugosi*, mint Dival Armam műkedvelőnek tetszett.

Már heti elszámolásunkba tartozik „A szép gárdista“ c. operett előadása. Ezt az előadást a legjobb operett előadások közé számíthatjuk, ami különösen Szilassy Etel, Gyöngyi Jolán, Bárdos Irma és Horváth Kálmán érdeme. *Szilassy* valóságos élesztője a derült levegőjü operetteknek s azonfelül mindig izléses, mindig bájos, mindig fess, ami ugy is illik egy jó primadonnához. *Gyöngyi* Jolán megnyerő egyénisége pompásan érvényesült mind a szerepben, mind a trikóban. *Bárdos* Irma igen szépen énekelt, csak színésznőnek nem elég színésznő. *Horváth* Kálmán és *Gerő* Ida mint mindig, most is kedvenchez méltóan viselkedtek.

Na és — most jön a *Sasfiók*, ez a drámák drámája, remek remeke. Ez az egy mű is elég volna arra, hogy Rostand az utolsó ember emlékezetében is éljen. Bármely jelenetét vesszük, külön-külön is egy-egy drága gyöngyszem, maga az egész költői alkotás pedig a leghatalmasabb azok között, amik örök tanúságai az emberi kivételes elme alkotó, elképzeli, megelevenítő erejének. S bár maga a tartalom is hatalmas, tömör anyag, az ékes előadás az, ami egyik ámulatból a másikba ragadja az embert.

Az első felvonás Badenben játszik Bécs mellett. A kis rón de Rome-ból nagyatyja, az osztrák császár kívánságára reichstadti herceg lett és osztrák ezredes Marie Louise, az anyja flirtel és mulat. Arany kalitkában őrzik a sasfiút, hogy ha egyszer megtollasodik, el ne repülhessen és föl ne forgathassa a vén Európát hatalmas szárnyaival, mint az apja, az öreg sas. Persze a kis herceg azért csak haza vágyik és folyton ábrándozik. Napoleone Camerata grófnő, egy bonapartista érzelmű korzikai asszony áruhában a herceg közelébe férközik és kéri, hogy szöjkék haza, hol pártfelén szászárrá kiáltják ki. Napoleon régi gránátosa is ott van; gyönyörű alak, valósággal szimbolizálja a francia nép lelkét. Flambeau Tlambard a neve, harcolt az apja mellett s nem tágit a fiutól sem. Ő is kéri a herceget, hogy jöjjön, de ez előbb meg akarta kérni nagyapját, az osztrák császárt, hogy adja vissza neki a trónt.

És a jó öreg uralkodó már-már hajlandó is volna erre, de Metternich elront mindent. Hogyisne! hiszen gyűlöli a sasfiókot és ő engedné meg, hogy trónra jusson? Heves jelenet játszódik le és a herceg büszkén veti oda, hogy majd ő maga magát fogja császárrá tenni. És letesz egy kalapot az asztalra, amely még az apjái volt, — oda, éppen Európa térképe középre.

Ez a jel, mely Flambeauval tudatja, hogy elfogadja a pártfelek ajánlatát. Amíg a herceg nyugszik, a hü granátos ott vigyáz rá az ajtóban. Éjjel van és jön a ravasz diplomata, Metternich. Beszélni akar a herceggel, de megpillantja az asztalon a kalapot. Megijed, mert észébe jutnak a régi idők, amikor még a nagy hódító aludt ott bent abban a szobában, ahol

most a fiu nyugszik. Eszébe jut a granátos is, aki ott örködött mindig az ajtóban és ime — rémülve látja most is ott a hü katonát és azt hiszi, hogy álmodik. De kilép szobájából a herceg, Flambeau megugrik, Metternich pedig megpróbálja meggyőzni a gyermeket, hogy ő nem való francia császárnak, de az ifju most már határozott: vissza fogja szerezni a szabadságát. Meg is szöki és hogy és hogy észre ne vegyék, Camerata grófné az övéhez hasonló osztrák ezredesi egyenruhában marad ottan helyette.

Menekülése a wagrami csataterre viszi. Meghitt barátai és Flambeau várják. De a szökés nem sikerül, az osztrák policájnak már akkor is jó volt és utól éri őket. A granátos, hogy élve ne fogják el, szíven szurja magát és egy isteniesen szép jelenetben haldoklása közepette azt hiszi, hogy a wagrami csatában esett el és boldogan hal meg.

Szegény hercegnek pedig látomásai vannak, az elesett héroszok hörgését hallja, a csatazaj, majd a győzedelmes Marseilleise-t. Egyszerre csak az ellenséget pillantja meg, az osztrák katonák közelednek. Kardot ragad és feléjük rohan, de egy tiszt föltartja:

— Herceg! Az ön ezrede! . . .

A reichstadti herceg — az osztrák ezredes átveszi a vezényletet és gyakorlatozás közben megy le a függöny. — Az utolsó felvonásban a schönbrumi kastélyban meghal a herceg.

Amit pedig a „Sasfiók“, a reichstadti herceg szerepében *Gazdy* Aranka produkált az már valóságos netovábbja — különösen — a technikai képességek kihasználásának. Mert ebben a szerepben nemcsak a mondókák átérzése, hangsúlyozása, megjátszása képezi a hatás titkát, de hatalmas fizikai képesség a néha percekig tartó kitörések elbirásához. *Gazdy* Aranka erős fizikuma legyőzte az ebbeli nehézségeket, de viszont a tartós kitörések fárasztó egyhangúságát nem tudta hangszínezéssel enyhíteni. Megjelenése elbűvölő, nemes és a kellő mértékben fiús. A szolgálával és a nagyatyjával való jelenésében különösen kedves s itt úgy tetszik, hogy *Gazdy* Aranka lényé inkább szelidségre hajló, mint a vadságra, ami föltétlen kedvező volt a szerep megjátszásánál. Művészi hatást keltettek még játékkukkal *Kemény* Lajos Metternich és *Gyöngyi* Izsó az osztrák császár szerepében. *Kemény* a tükör- és kalapjelenetben volt mesteri, *Gyöngyi* pedig különösen, mint a gyöngéd nagyapa. *Árkossy* egy igen hálás szerepben, a volt granátos, a hü szolga szerepében nyújtott értékes alakítást. Pompás organuma van, ami, ha természetes beszéddel párosulna, nagy művészi jövőt biztosítana *Árkossynak*. A sok kisebb szerepet természetesen nem lehetett csupa színészeknek kiosztani ezért az ebből kifolyó hibákért elnézőknek kell lennünk. A rendezés is a körülményekhez képest gondos volt, bár a 4-ik felvonás víziójelenete egyáltalán nem állotta ki a szerző utasításait. Egy cseppet sem volt mitől borzadnunk s így a herceg borzadásait is csak „szigorított“ képzelődéssel érthettük át.

A sasfiók előadása legfényesebb pontja marad Zilahy Gyula ezidei nyiregyházi működésének.

Szardán *Gyöngyi* Izsó volt az est hőse. Színészkedésének 35 éves fordulóját ünnepelte „*As árendás zsidó*“ címszerepének az eljátszásával. A közönség, hogy kimutassa kedvence iránti rokonszenvét, egészen megtöltötte a nézőteret s a derék művészt szívből, hálásan ünnepelte. *Gyöngyi* Izsó üdvözlői közé mi is a legnagyobb örömmel állunk. A színészkedésnél, mely mindig pontosságot, szorgalmat, fegyelmezettséget követel, 35 esztendő igen nagy idő, s a *Gyöngyi* 35 esztendeje megkülönböztetően értékes, tartalmas volt. Szerepeit mindig lelkiismeretesen, szerető gondnal játszotta meg, a művészetét mindig komolyan vette s a küzönseget sohasem kicsinyelte. A közönség pedig mindenütt kedvencévé avatta, elismerésének különféle jeleivel halmozta el s hogy most, mikor válni készül a művészkedéstől, nem ajándékozhatja meg egy *Gyöngyifalvával*, az csak onnan van, mert manapság, sajnos, magának a közönségnek sincs. Élvezze boldog nyugalmát azzal a tudattal, hogy

az egész ország ismeri művészi hírnevét s aki egyszer látta, amíg él, el nem felejt. — Az előadáson meglátszott, hogy a művésztársak is át voltak hatva az ünnepi hangulattól. *Szilassy* Etel és *Gerő* Ida, no meg *Horváth* Kálmán és *Ligeti* Lajos mindent elkövettek a siker érdekében.

Csütörtökön „*As iglói diákok*“ c. darab került színre, melyet egy kedves poétánk, *Farkas* Imre költött. A darab igen egyszerű és igen bájos. A tartalom a szokott diákélmények sorozata a 60-as iglói évekből, fűszerezve rendkívül édes dalokkal, melyeknek különösen *Torma* Zsiga szerzett dicsőséget. Van benne szerelem, tanári konferencia, kicsapás, majális (ami ugyancsak gyengén fest) s amint az már egy jól nevelt darabhoz illik, a végén házasság. *Gyöngyi* Jolán mint diák-ideál teljesen bevált és szépen is énekelt, *Horváth* Kálmán, *Ligeti* Lajos nagyon jók voltak. Jóizü figurát csinált *Győre* Alajos is a peddelusból s értelmes hangsúlyozásával kellemesen tünt ki *Kallos* segédszínész az apa szerepében. A ház közepesen alul volt látogatva, ami nem csoda öt-hat teli ház után.

Itt emlíjük meg, hogy a vizsga idő dacára is igen nagy jótétemény volna Nyiregyháza érettebb ifjuságával szemben, ha Zilahy Gyula egy ifjusági előadás keretében még egyszer előadná a Sasfiókot. Ilyen mesterműnek a megismerése többet érne az egész latin tudományunknál s a szellemi megemésztésére éppen kifutná a vakációból.

TANÜGY.

Értesítés.

A nyiregyházi ág. h. ev. főgimnázium köréből.

a) A nyiregyházi ág. h. ev. főgimnázium első és második (I—II.) osztályába június hó 30. és július hó 1-ső napján a főgimnázium disztermében d. e. 8—12 óráig veszem fel a tanulókat a jövő tanévre.

A felvétel sora ez: Első napon a nyiregyháziak és pedig 8—12 óráig az evangélikusok, 10—12. bármely más vallásfelekezethez tartozók a jelentkezés sora szerint vétetnek fel.

Az első osztályba lépő tanuló köteles az elemi iskola negyedik osztályának (esetleg V—VI.) sikerrel való elvégzését igazoló bizonyítványt, születési bizonyítványt (keresztlevél) s himlőoltási bizonyítványt feimutatni.

A felvétel alkalmával minden nyilvános tanuló köteles az összes iskolai fizetések első felét és pedig tandíjban 30, felvételi s egyéb címeken 15 koronát, összesen 45 koronát befizetni; ezenkívül a reformátusok és izraeliták még vallástanításért felévenként 3—3 koronát fizetnek. *Fizetés halasztásnak helye nincsen!*

Azon tanulók, kik az elemi iskola 4-ik osztályát magán úton végezték el, kivétel nélkül felvételi vizsgát tesznek, melynek sikeres eredményétől függ a felvétel. Az első, második osztályba felvett tanulók a jövő 1910—1911. tanév elején és pedig szeptember hó 4-ig bezárólag a felvétel alkalmával kapott igazolvánnyal az osztályfőnöknel személyesen jelentkezni kötelesek. Aki ezt elmulasztja, azok a belépésre szerzett jogosultságukat s befizetett dijaikat elvesztik.

A többi osztályokba (III—VIII.) a tanulókat általában szeptember hó első három napján fogjuk felvenni.

b.) A tanév végén 2 tárgyból elégtelen osztályzatot nyert tanulók igazgató útján, csak fontos okok mellett folyamodhatnak javító vizsgálatra való engedélyért. A méltóságos és főtisztelendő Zelenka Pál ev. püspök urhoz, Miskolc címzett folyamodványukat július hó 4-ik napjáig nálam nyújtsák be a tanulók. Ezentul beérkező kérvényeket figyelembe venni nem vehetek.

c.) Tandijelengedésért csakis szegénysorsú, jó magaviseletű és legalább is jó előmenetelű tanulók folyamodhatnak július 4-ig. Később beadott kérvényeket figyelembe nem vehetek. Első osztályba lépő tanuló tandijelengedésre még igény nem tarthat.

Nyiregyháza, 1910. június hó.

Leffler Sámuel, főgimn. igazgató.

Ne téovázzék, ha fáj a feje, hanem használjon azonnal

Beretvás pastillát,

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájás elmulasztja. Orvosok által ajánlva. **Ára 1-20** Kapható minden gyógyszerárban. — Készíti **Beretvás Tamás** gyógyszerész, Kispesten.

!! 3 dobozmal ingyen postai szállítás. !!

Hirek.

Országos nyomdásztrájk miatt lapunk 2 héten át nem jelenhetett meg, melyért az olvasók és a cikkeket küldők szíves elnézését kérjük.

— **Ügyészségi megbízott.** A m. kir. igazságügyminiszter dr. Mandel Károly nyirbátori ügyvédet a nyiregyházi kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottá rendelte ki.

— **Mezőgazdasági tanfolyam néptanítók és gazdasági tanítónők számára.** A m. kir. földművelésügyi miniszter a kisebb fokozatú népiskolához a gazdasági tárgyak tanítására hivatott népiskolai tanítók, illetve tanítónők gazdasági kiképzése céljából folyó évi július 18-tól bezárólag augusztus 18-ig az adai, algyógyi, békéscsabai, breznóbányai, csikszeredai, hódmezővásárhelyi, jászberényi, karczagi, komáromi, lugosi, pápai, rimaszombati, somogyzentimrei, szilágysomlyói, nagyszentmiklósi, és szabadkai és csákvári földmivésiskolánál 20—20 összesen 340 néptanító-a kecskeméti földmivésiskolánál pedig 20 gazdasági tanítónő részére mezőgazdasági tanfolyamot rendez. A tanfolyamon résztvevő tanítók (tanítónők) 100 egyszáz korona általányt élveznek, melyből 40 K. ellátási díj levonása után 30 K. a jelentkezéskor, 30 K. pedig a tanfolyam befejezésével fog kifizettetni. A tanfolyamon résztvevő azon néptanítók (tanítónők) részére, kik a legnagyobb szorgalmat és a legjobb előmenetelt fogják tanusítani, a földművelésügyi miniszter minden egyes iskolánál egy-egy 100, 50 és 50 K-s, összesen három ösztöndíjat engedélyezett. Ezeket az ösztöndíjakat a miniszter kiküldöttje a vizsgán fogja az illetőknek kiosztani. A tanfolyamokra tényleg alkalmazásban levő olyan néptanítókat (tanító-nőket) vesznek fel, kik mezőgazdasági tanfolyamot még nem végeztek. Felvételi kérvényt a földművelésügyi miniszterhez kell címezni és folyó év június 20-ig az illetékes tanfelügyelő-ségnél benyújtani. A jelölést a tanfelügyelőség javaslatára a vallás- és közoktatásügyi miniszter teljesíti.

— **A kamara ezüst érmei.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara a tanonciskolát teljesen végző s egyébként is kiváló iparos- és kereskedő tanulók között évenként ezüst kitüntetést érmekeket szokott szétosztani. A kamara ez idén az iparos- és kereskedő tanulók között a következőknek adományozta a kitüntetést érmet, u. m.: Rubóczki János csizmadia, Tóthfalussy József csizmadia és Háda János kádár Kisvárda, Krajnik Gyula asztalos Mándok, Pintér László nyomdász Nagykálló, Stima Gyula asztalos és Medgyesi Sándor géplakatos Nyirbátor, Perjessy Pál szabó, Pivnyik László borbély, Kovács István cipész, Bartha Mihály gépész, Zajácz Miklós kályhás, Hudák László órász, Kuzmin József cipész, Mayer Ferencz kereskedő, Veszeli András kereskedő, Czirka Gyula kereskedő és Baksa Lajos kereskedő Nyiregyháza.

— **Atletikai házi verseny.** A Nyiregyházi Torna- és Vivó-Egyesület e hó 19-én, vasárnap délután négy és fél órákor tartja az idei első házi atletikai viadalát a bujtosi versenypályán. Döntésre kerülnek: 100 yardos, 220 yardos síkfutás, 4-szer 100 méteres stafétafutás, diszkoszvetés, súlydobás, kalapácvetés, helybőlmagas és távolugrás. A verseny érdekességét növeli azon körülmény, hogy sportkedvelő közönségünk első ízben szemlélheti meg a lefolyó küzdelmeket az egyesület ujonnan épült hatalmas tribünjéről. Helyárak: tribünülés az első három sorban 1 korona, a többi sorban 80 fillér. Diákjegy 40 fillér.

— **Emlékeztető.** A református iskolák június 22-én évzáró ünnepélyt tartanak a templomban. A vasutasházt a Sóstón július 3-án rendezik. Bálint András július 2-án táncantársát megkezdi a Gazdák Otthonában. A nyiregyházi katonaság takarmány- és tüzelőanyagára

Kassán a honvéd hadbiztosságnál július 4-én árlejtés lesz.

— **A nyiregyházi községi polgári leányiskola és a vele kapcsolatos női kereskedelmi tanfolyam évzáró vizsgálatai a következő sorrendben tartatnak meg:**

Június 16-án d. u. 3 órától az I/a., és b. oszt. tornavizsgálata.

Június 16-án d. u. 4 órákor a II/a., és b. oszt. tornavizsgálata.

Június 17-én d. u. 3 órákor a III/a., és b. oszt. tornavizsgálata.

Június 17-én d. u. 4 órákor a IV/a., és b. oszt. tornavizsgálata.

Június 18-án d. e. 8 órákor a női kereskedelmi tanfolyam vizsgálata.

Június 18-án d. u. 3 órákor a II/a., és b. oszt. franciavizsgálata.

Június 18-án d. u. 4 órákor a III/a., és b. oszt. franciavizsgálata.

Június 20-án d. e. 9 órákor az I/a. oszt. vizsgálata.

Június 20-án d. u. 3 órákor az I/b. oszt. vizsgálata.

Június 21-én d. e. 9 órákor a II/a. oszt. vizsgálata.

Június 21-én d. u. 3 órákor a II/b. oszt. vizsgálata.

Június 22-én d. e. 9 órákor a III/a. oszt. vizsgálata.

Június 22-én d. u. 3 órákor a III/b. oszt. vizsgálata.

Június 23-án d. 9 órákor a IV/a. oszt. vizsgálata.

Június 23-án d. u. 3 órákor a IV/b. oszt. vizsgálata.

Június 24-én d. e. 9 órától az ág. hitv. ev. központi elemi iskola dísztermében évzáró ünnep.

— **Magyar szeszipar részvénytársaság.** Mult héten tartotta alakuló közgyűlését a Magyar Szeszipar r. t. A vállalat alapításában részt vettek a Bóni Gyártelep és Mezőgazdasági r. t. Az új társaság igazgatóságába beválasztották Mandel Dezsőt alelnökként, a felügyelőbizottságba pedig Rácz Emil, a nyirbátori szeszlinomító kiküldöttje is foglal helyet.

— **Uj adótiszt.** A m. kir. pénzügyminiszter Lőrinczy Zoltán nagykallói adóhivatali gyakornokot ideiglenes minőségű adótisztávé nevezte ki.

— **Agyonvert legény.** Bököny községben Kereli Mihályt Szabó János és Szabó Mihály parasztleányok agyonverték. A gyilkosokkal leszámol majd a nyiregyházi törvényszék.

— **Véres lakodalom.** Igen rossz szokása a falusi népnek, hogy mindig bicskával argumentál. Ha valahol akár örvendetes, akár szomorú alkalommal nagyobb sokadalom gyűl össze, akad mindig egy pár ember, a ki nézet dolgában nem egyezik meg. A nézeteltérést nem többszörös kapacitással, egyeztetik össze, hanem egyszerűen bicskázással tétezik a bajt. A mult heten egy lakodalom alkalmával két nyirbányi legény nem volt bizonyos dologban egy nézetben. Összevesztek. A vitás kérdést végre egy alapos bicskázással fejezték be. Kulcsár Gusztáv nyakszírtén szarta Szöllösi Pál nevű társát, a ki súlyos sebébe bele is halt. A lakodalmi tragédia utolsó jelenete lejátszódik majd a nyiregyházi törvényszék előtt.

— **Pöstyén fürdőről** írják lapunknak: Az idei esztendő ismét igazolja, hogy fürdőnk látogatottsága évről-évre lavina módjára növekszik. Mintha minden egyes gyógyult beteg kötelességének tartaná szenvedő ismerőseit hálaból a csuzosok eme világhírű gyógyító forrására figyelmessé tenni. A legörvendetesebb az, hogy Pöstyén hire ilyen formán a legmesszebb eső helyekre is elhatol és a fürdővendégek igen nagy része külföldi, mely körülmény nálunk, ahol az idegen forgalom még oly gyöngye lábbon áll, rendkívül nagy jelentőséggel bír.

— **A mezőgazdasági helyzet.** A földművelésügyi miniszter mult héten kiadta legújabb

termés jelentését. A hivatalos jelentések szerint a vetések állása rendkívül kedvező s a mezőgazdasági kilátások lényegesen javultak a legutóbbi jelentés óta. A termelés szerint az utólagos terméshozam katasztrális holdanként így alakult Szabolcsvármegyében: *Buza*, 8.30; *rozsa* és *kétszeres*, 7.11; *árpa* 6.78; *zab*, 5.24 mm. A repce tengeri, burgonya stb. fejlődésének a melegebbre fordult időjárás nagyon kedvez.

— **Uj telekkönyvi hivatal.** A magy. kir. igazságügyminiszter a törvény értelmében a telekkönyvi betétszerkesztői munkálatok fogamatba vétele a tisztelőki kir. járásbírók mint telekkönyvi hatóság területére elrendelte.

— **Vizsga a Színészegyesületben.** Az Országos Színész egyesületben mult héten folyt le a színész felvételi vizsga. A vizsgára 38-an jelentkeztek, akik közül 28-at a felvételi bizottság visszautasított. Nagy sikerrel vizsgázott *Vajda Ilona*, aki a bizottság tagjait nagy készségével meglepte. A vizsgán jelen volt Zilahy Gyula is, aki nyomban szerződtette ugy Vajda Ilonát, mint mas sikerrel vizsgázottakat is. Vajda Ilona, aki mar szárnypróbálgatásaival is meghódította a nyiregyházi közönséget, szép jövőnek néz elébe. A színművészet érdekes és értékes erőt nyert benne.

— **Tanítók figyelmébe.** A magyar, német és osztrák méhészet f. évi *augusztus 19—23 napjain* Budapesten tartják 55-ik vándorgyűlésüket és ezzel kapcsolatosan méhészeti kiállításukat. Minthogy ezen vándorgyűlések és kiállítások a méhtenyésztés fejlődését nagyban előmozdítják, figyelemmel annak kulturális és közgazdasági fontosságára és a tanítóknak e téren, kifejtett buzgóságára: felhívom a Szabolcsvarmegyei tankerületben levő összes iskolák varmegyei figyelmét ezen gyűlésre és kiállításra azon óhaj-tásomnak adva kifejezést, hogy a vándorgyűlésen való részvételben és a kiállítás gyarapításához való hozzájárulásban minél tevékenyebben működjenek közre. Dr. Wilt György kir. tanfelügyelő.

— **Magyarok ne vándoroljanak ki Braziliába!** Több kikötő városból érkeznek az a hír, hogy nagyobb csapatok érkeznek oda munkások, akiket különösen az Amazon folyam hajósvállalat és a Pernambucoi kikötő építő vállalat hajóira és kotrógépeire szerződtek. Ez a szerződés pedig tulajdonképpen az Atlanti óceánon való átkeles tartamára szól. Mikor a hajók partra érnek, a munkásokat világgá bocsátják. Az éghajlat különbsége miatt az európai munkások a benszülőttekkel nem bírnak versenyezni s egészségük hamar tönkre megy. Óva inti tehát a magyar munkásokat a belügyminiszter, hogy ne üljenek fel semmiféle hangzatos ígéretek, mert magukat a biztos nyomornak és elzüllesnek teszik ki.

— **A fiatal borjúk levágása.** A földművelésügyi miniszter rendeletet bocsátott ki az összes illetékes hatóságokhoz, hogy a négy hétnél fiatalabb borjúk levágása szigoruan tilos.

— **A gyermektelepek ellenőrzése.** A belügyminiszter egy rendeletben intézkedik a felől, hogy a gyermektelepek az illetékes járás-orvosok által időről időre megvizsgálandók. A rendelet, amely a vizsgálat módosatairól is intézkedik, megérkezett Nyiregyháza is.

— **A színészi nyugdíjalap pótljegyei.** Az Országos Színészegyesület nyugdíjalapja javára már az országban mindenfelé megkezdődött a néhány fillérsnyi pótdíj szedése. A jótékonycélra való megadóztatás Nyiregyháza is megkezdődött és a közönség szíves örömmel fizeti pár fillérsnyi pótdíjat és nem zúgolódik.

— **Cimbejelentő lapok.** A kereskedelmi miniszter cimbejelentő lapokat rendszeresített, hogy a közönség ideiglenes címet vagy lakásváltoztatását tudathassa a postával. A lapok ingyen kaphatók a postahivataloknál. A nyári fürdőzők kitűnő hasznát fogják venni a kényelmes és előnyös cimbejelentési rendszernek.

— **A Vöröskereszt jegyében.** A Magyar Vöröskeresztgyesület június 25-én tartja orszá-

Ékszeresek, órák, arany- és ezüstnemeük alkalmi ajándéktárgyak legolcsóbban
Sándor Rezső elsőrangú ékszerésznél
 NYIREGYHÁZA, Városház-utca 3. szám.

gos közgyűlését, amelyre meghívták az összes választmányokat, főkegyesületeket, valamint az egyesület tagjait. A közgyűlés előtt értekezlet lesz, utána pedig a központi választmány tartja alakuló ülését.

— **Bakancsszállítás.** A m. kir. honvédség 1911. évi rendes lábbeli szükségletéből a hazai kisiparosok számára fentartott ötven százalék ez idén 14200 pár bakancsból és 6700 pár könnyű cipőből áll. Egy pár bakancs átlagos egységára 12 kor. 11 fillér; egy pár könnyű cipőé 9 kor. 29 fillér. Ezen szükséglet szállítására az egyes kamarai kerületekből pályázott összesen 69 kisipari szövetkezet és 15 kisiparos. A szállításból jutott a *debreczeni* kamara iparosainak 1540 pár.

— **A tanítók és katonatisztek vasuti jegye.** A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, a melylyel a nem állami tanítóknak, valamint a katonatisztek családtagjainak megadja a féláru vasuti jegykedvezményt. A tanítóknak testületileg, a tanfelügyelő utján kell a vasuti igazolványért folyamodniok.

— **Köszönetnyilvánítás.** Liptay Jenő a rendőrség önszegélyző egyesület pénzalapja javára 30 koronát adományozott, melyért ez uton mond köszönetet: Kertész B. egyleti igazgató.

— **Uj fürdőgondnok.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter gróf Haller Pál kataszteri irattárt kezelő irodatiszt nyiregyházi lakost a tizedik fizetési osztályba fizetéstelen m. kir. fürdőgondnokká nevezte ki s szolgálattételre a herkulesfürdői m. kir. fürdőigazgatóságához osztotta be.

— **Uj név.** Weisz Sámuel békányi lakos családi nevének Balkányira kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Vizsga hangverseny.** Virányi Rózsi zeneiskolájának évről vizsgahangversenyét f. hó 19-én d. u. 4 órai kezdettel a főgimnázium tornacsarnokában tartja meg. A hangverseny igen szépen ígérkezik, amennyiben a növendékek alapos oktatásban részesültek, amiről a műértő közönség ez alkalommal meggyőződést nyerhet. A műsor sok változatosságot fog nyújtani, a növendékek szóló, négy és nyolc kezű darabokkal szerepelnek. Részletes műsor a helyszínen lesz kapható. Virányi Rózsi zenetanárnő ez uton hívja meg a t. szülőket és szívesen lát minden érdeklődőt.

— **Vizsgálatok.** A nagy meleg beállta alkalmából rendőrfőkapitányunk megvizsgálta a piacokat, elrendelte az udvarok tisztántartását és a szikvizgyártáshoz használt kutak vizének megvizsgálását és ellenőrzését, hogy vizet csak a megengedett helyről lehessen nekik hordani. E héten bérkocsi vizsga is volt. — Itt említjük meg, hogy a piactéren egy nyilvános hely tulajdonosa méreggel pusztította el az odajáró macskákat, melyek most padon, világító udvarokon, csatornáknál, pincékben elhulva terjesztenek döglletes büzt.

— **Villámütés.** Tegnap délután hirtelen zivatar jött, mely alkalommal a villám meggyújtotta a Bundi épületet, elolvastotta a tűzoltóság telefonját és a világitási vezetékekben zavarokat okozott. — Tegnapelőtt a csordán agyonütött a villám egy tehenet. Egy héten belül legalább is 30 község határában volt Szabolcs megyében jég.

— **Szerencsétlenség.** Ruzsinszki János ujfahértói kondásgyerek egy régi patront akart forgópisztolyából kivenni, amely elsült és Ruzsinszkit halálosan megsebesítette.

— **Talált fogak.** A kisvasut egyik kocsi-jában a héten 8 drbból álló fogsort talált az egyik kalauz. At is szolgáltatatta tulajdonosának, aki még leszidta azért. Tanúság, a műfogakat nem kell megtalálni, mert a tulajdonosa szégyelni szokta azok viselését.

— **Tanítók figyelmébe.** A vadon termő gyógynövények szedésének és értékesítésének elsajátítása végett tanítók részére július 1-től 8 napos tanfolyamot tartanak a kolozsvári m. kir. gazdasági akadémián. A hallgatók utiköltség és napidij fejében 64 koronát kapnak. A kérés beadható f. évi június 30-ig, a kolozsvári gazdasági akadémia igazgatóságához. Bővebb felvilágosítás a nyiregyházi kir. tanfelügyelőség-től nyerhető.

— **A katonák és az aratás.** A honvédelmi miniszter értesítette a vármegyét, hogy a gabona learatására és behordására, a szőlőművelési munkálatok végzésére a mezőgazdasági munka idejében, a mennyiben szükséges és le-

hetséges, a katonákat három hétre szabadságra fogja. Az aratásra polgári ruhában szabadságot legényiséget az aratási levél előmutatása ellenében a vasuton a szolgálaton kívül álló katonai személyek számára rendszeresített kedvezmények illetik meg.

— **A nyiregyházi kisvasuton munkásigazolvánnyal ellátott legénység,** ha öten együtt utaznak, a mezőgazdasági munkások számára engedélyezett félmenetjegyre kedvezményre tarthat igényt.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Nemes Ernő nyiregyházi segélydíjas m. kir. pénzügyi számgyakornokot a s. a. ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez ideiglenes minőségű m. kir. pénzügyi számtisztte nevezte ki.

— **Pályázat.** A nyiregyházi kir. pénzügyigazgatóságnál üresedésben levő kataszteri irattárt kezelő irodatiszti állásra pályázatot hirdetnek. A pályázati kérvények július 24-ikéig nyújthatók be.

— **Sertésvásárok márciusban.** A m. kir. központi statisztikai hivatal jelentése szerint március hóban az országos állatvásárokról felhajtattak 156.238 sertést. Legtöbbet hajtottak fel Tumesvár és Szatmárra, utánuk első helyen áll Nyiregyháza. A felhajtott 1903 darabból eladatott 1214 darab.

— **Átereszek építése.** A nyiregyháza—nyirbaktai törvényhatósági közuton levő áttereszek újjáépítésére a m. kir. államépítészeti hivatal árlejtést tartott Kálmán Miklós szolnok: vállalkozó ajánlatát fogadták el.

— **Iskolatársak találkozója.** Molotay István dr. a Budapesti Hirlap munkatársa kéri tanulóit, a kik 1900-ban vele együtt tettek érettségi vizsgálatot, hogy június 19-én, vasárnap d. e. 10 órakor Nyiregyháza a lutetánus főgymnasiunban megjelenni sziveskedjenek. Esetleg elmaradásukat jelezzék címe: Budapest VIII. Rókk Szilárd u. 4.

— **Pályázat.** A nyiregyházi kir. pénzügyigazgatóságnál üresedésben levő pénzügyi fogalmazói, valamint számgyakornoki állásokra pályázatot hirdet.

— **Városi tisztviselők panasza.** A rendezett tanácsú városok tanácsnokai, árvaszéki ülnökei és jegyzői sérelmesnek tartják a városi tisztviselők fizetésére és a városok állami segítségének felosztása dolgában kiadott miniszteri rendeletek. *Nyiregyházi* kartársaik kezdeményezésre memorandumot nyújtottak bn a belügyminiszterhez e sérelmek orvoslása iránt. A terjedelmes írás felpanaszolja, hogy a miniszteri rendelet szerint a tizezernél nagyobb népességű városokban a városi tanácsnokok, árvaszéki ülnökök és jegyzők két fizetési osztállyal maradtak hátrább mint a törvényhatósági városok ugyan ilyen tisztviselői. A memorandum tehát azt kéri, hogy az összes rendezett tanácsú városok tanácsnokai, valamint a főjegyzők és árvaszéki ülnökök a VIII-ik, az első osztályu aljegyzők a IX-ik, a második osztályu aljegyzők a X-ik fizetési osztályba soroztassanak.

— **A vármegyei muzeum gyarapodása.** A békányi határban talált régi pénzeket és edényeket, a melyek a római császárok idejéből valók, beszolgáltatták a vármegyei muzeumba. Nagy József jegyző ügybuzgóságának köszönhető, hogy az értékes lelet el nem kallódott.

— **Meglőtt emberek.** Majicska Gyula napkori cigány találkozott a Szentmihályi-utcan régi haragosával Lakatos Dániel nyiregyházi zenésszel. A találkozásnak azonban komoly következménye volt. Összeszólatkoztak és Majicska vad dühében elsütötte revolverét. A golyó sulyos sérülést ejtett Lakatos arcán. — Pati Sándor revolverrel játszott. Játékközben elsült a fegyver. A golyó jobb szeme alatt fúródott az arccsontba. Mindkét sérültet az Erzsébet kórházban ápolják.

— **Találós kérdés.** A sasfiók mindkét előadásán, valamint az azt követő napon koromsötét, csillagtalau esték voltak. A színházból minden szünetközben kitódulnak az emberek a kapu elé egy kis friss levegőt, vagy cigarettát szivni. A bejáró felett is van lámpa, a tér közepén is, de egyik se egett. A színház eleje koromsötét csak úgy nyüzsög ott a sok éretlen suhanc veszedelmesen megközelítve a cigarettázókat. Ott állott két rendőr, illetékességből tehát nekik adtam fel az első találós kérdést: Miért nem ég itt semmiféle lámpa, ahol annyi az utcagyerek és ahol a sötétben egymás ruhájára

köpdősnek az emberek? — Minthogy a rendőrök nem tudták és nem is akarták megfejteni a kérdést, a második találósát a főkapitány urnak adom fel: miért áll 2-3 rendőr is esténként a színház előtt?

— **Baromfitenyésztők Nyiregyháza.** A Baromfitenyésztők Országos Egyesülete minap tartott igazgatói választmányi ülést, amelyen megbeszélés folyt a nyiregyházi baromfikiallítás ügyében. De döntés ez iránt még nem történt, mert a veszprémi gazdasági egyesület is azon van, hogy az országos baromfikiallítást Veszprémben rendezzék. A közhangulat Nyiregyháza mellett szót es így remélhető, hogy az illetékes körök Nyiregyháza mellett fognak dönteni. Vederemo!

— **Kosárfonó telep.** A Mándoki Takarékpénztár égisze alatt kosárfonó telep létesült Mandokon. A telep termékeit nemcsak itthon, hanem külföldön is akarjuk értékesíteni. Ha valóra válik e tiszteletreméltó törekvés, szép keresethez jut a nép olyan időben, amikor mezei munkával nem foglalkozik.

— **Átereszek helyreállítása.** Szabolcs vármegye alispáni hivatala a pátroha—dombrádi törvényhatósági város közuton levő 2. sz. átteres munkálatainak biztosítására árlejtést tartott. Kálmán Miklós szolnoki vállalkozó ajánlatát fogadták el.

— **Beszédes számok.** Most jelent meg a központi statisztikai hivatal jelentése április hónapról, a magyar nemzet nyereség veszteség számláját foglalja magában. Ime a mérleg: Áprilisban 14.248 utlevelet váltottak, m. p. 7,858 nő és 12.105 férfi. Több mint 11 ezer lélek vándorolt ki közülök Amerikába. Ez összes kivándoroltaknak 21.4 százaléka volt magyar anyanyelvű. A legtöbb szinmagyar (960) vándorolt ki Szabolcs megyéből. Ezekkel a nagy számokkal szemben elenyészően csekély a visszavándoroltak száma.

— **Pályázat internátusba való felvételre.** A Dmke. makói diákotthonába az 160 gimnáziumi, esetleg elemi iskolai tanuló vétetik fel. Az ellátási díj havi 36 kor.

— **Magyar ebek a bécsi vadászati kiállításon.** A bécsi vadászati kiállítás keretén belül rendezett nemzetközi ebkiállításon gyönyörű példányokat állított ki a nyiregyházi cs. és kir. huszárezred is. A magyar kiállítást állami támogatással rendezték.

— **Gazdasági munkabiztosítás.** A gazdasági munkabiztosítás érdekében megindított akcióhoz Szabolcs vármegye gazdasági egyesülete is csatlakozott. Utolsó ülésében ugyanis kimondta hogy törvényhozási uton a gazdasági munkabiztosítás oly értelemben lesz kiegészítendő, hogy a nyugdíjbiztosításba bárminő koru emberek beleplessenek és 65. életévük betöltésekor feltétlenül, tehát még akkor is, ha munkaképesek, nyugdíjat kapjanak, a balesetbiztosításnál pedig a rokkantsági segély az eddiginek kétszeresére emeltessek fel a nélkül, hogy a gazdákra magasabb biztosítási díjak vettetének ki.

— **Bessenyei természetérzéke.** A Tudományos Akadémia első osztály felolvasó ülést tartott, amelyen Császár Elemér mutatta be készülő nagy művének egy részét. A felolvasó áttekintette Bessenyei költeményeit s megvizsgálta, mint tükröződik költészetében a természet. Megleste azt a lelki folyamatot, amely a költő életében lefolyt, míg a természet egyes vonásai költői képpé alakultak. E folyamatok eredménye a költői kép, nem mindig felelt meg annak a várakozásnak, amelyet a mai kor tisztult felfogásával hozzá lehetne fűzni. A képzeletnek kisebb volt benne a szerepe, mint kívánatos volna. A művészet, amelylyel e képek behihmezte költeményei szövetébe, inkább a naturalista tapogatózásának, mint az öntudatos művész zsenialitásának tetszett. De mind az egyes képek meglevenítésében, mind az összekapcsolásukban a maga erejére támaszkodik, a maga képzeletével dolgozik.

— **Fiatalkoruak felügyelő hatósága.** Az igazságügyminiszter a fiatalkoruak nyiregyházi felügyelő hatóságának tagjaivá Hunyadi László fényképezést, Kéry József építő mestert, dr. Murányi László ügyvédet, Rosenthal Ferencz kereskedőt, Silberstein Miklóst, dr. Szitha Sándor ügyvédet, továbbá az említett hatóság tanácselnökévé Palaticz Lajos nyugalmazott kir. ítélőtáblai bírót 1912. évi december 31-ik napjáig terjedő időtartamra kinevezte. A felügyelő

hatóság munkaköre a következő lesz: A javító intézeteknek és a fiatakoruak fogházainak időnkénti meglátogatása után felügyel a javító nevelés és a fogházbüntetés szabályainak megtartására és a netáni hiányok vagy szabálytalanságok megszüntetése végett javaslatot tesz az igazságügyminiszternek. Véleményt nyilvánít a javító nevelés alatt álló fiatakoruak kísérleti kihelyezésének és a fogház vagy államfogházbüntetés alatt álló fiatakoruak feltételes szabadságra bocsátásának kérdésében. Közreműködik a kísérletileg kihelyezett és feltételes szabadságra bocsátott fiatakoruak elhelyezésében és felettük gyakorolt felügyeletben.

Javaslatot tesz megfelelő esetben a kísérletileg kihelyezett és a feltételes szabadságra bocsátott fiatakoruak visszaszállításának elrendelésére. Javaslatot tesz a fogházbüntetés alatt álló fiatakoruak utólagos javító nevelésének elrendelése iránt. Segédkezik a próbára bocsátott fiatakoruak elhelyezésében és felügyeletében. Az erkölcsi romlás veszélyének kitett vagy züllesnek indult gyermekek és fiatakoruak társadalmi védelmét (patronage) a rendelkezésére álló eszközökkel előmozdítja. A felügyelő hatóság tagja legközelebb teszik le az esküt illetve a fogadalmat.

— **Kisvárdai község háza.** A kisvárdai község háza felépítéséhez szükséges pályatervek nyerésére pályázatot hirdettek, de ez kevés eredménnyel járt. Egy pályamű érkezett be, de ez is felülbírált alatt áll.

— **A dombrádi ref. templom.** Az árlejtésen tervekészítő Biró Lajos és Paffkó János jászberényi vállalkozók ajánlatát elfogadták. Az építkezés majdnem 120 ezer koronába fog kerülni.

— **Az amerikai kettős könyviteli mód a gyakorlatban** cím alatt áttekinthető kézikönyv jelenik meg legközelebb László Vilmos vasgyári főkönyvelőtől. Az „amerikai kettős könyviteli mód”-ról magyar szakkönyv alig van. Az amerikai könyviteli mód a gyakorlatban már annyira tért hódított, hogy szükséges minden könyvvezetőnek, kereskedőnek, vállalkozónak megismerkedni ezzel. E könyv tartalmazni fogja két havi üzletmenetnek teljes kidolgozását szemléltető módon a gyakorlatban előforduló több változatban, rövid magyarázó rész kíséretében. Szaktekintélyek e műről a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak. A könyv a „Zala nyomda részvénytársaságnál Nagykanizsán” jelenik meg. Ára 5 K.

— **Vízgahangverseny.** Virányi Rózsi zeneiskolájának növendékei június hó 19-én, vasárnap délután 4 órakor a főgimnázium tornatermében tartják meg az évszázó vizgahangversenyt. Meghívókat ezuttal nem bocsátottak ki, de az érdeklődőket szívesen látják.

— **Táncmulatság.** Julius 3-án, vasárnap d. u. 5 órától nyári táncmulatságot rendez a helybeli Vasutas Szövetség, dalárdája közreműködésével. A mulatság kedvezőtlen idő esetén is meg lesz tartva, mert a vendéglő előtti téren nagyarányú ponyvasátor fogja védeni a közönséget. A magy. áll. vasutak igazgatósága ingyenes külön vonatot bocsát a közönség rendelkezésére, Sóstóra d. u. 5, vissza reggel 4 órai indulással. Tánc helyiség portalanítva lesz. Személyjegy 1 kor. 50 fillér. Családjegy 3 kor.

— **Buziásfürdő** a „Magyar Nauheim” elnevezést teljes joggal megérdemli, mert dacára annak, hogy hazánk ezen legkisebb fekvésű gyógyfürdőben a szivbetegségek kezelése és gyógyítása még csak 12 év óta folyik, már is sok száz gyógyult áldja Buziásfürdő páratlan hatású gyógyforrásait. Buziásfürdő, mint elsőrangú szivbaj elleni gyógyfürdő, immár az egész világon el van ismerve és ezért látogatottsága évről-évre nőttön-nő, annál is inkább, mivel Buziásfürdő tulajdonosa, Muschong I. páratlan áldozatkészséggel és fáradhatlan szorgalommal működik azon, hogy Buziásfürdőt, mely a betegeknek a legnagyobb kényelmet és szórakozást nyújtja, mérsékelt árak mellett, a continens

legeső gyógyfürdők sorába emelje és világhírnévé tegye.

— **Női kereskedelmi tanfolyam záróvizsgálata.** A magy. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a nyiregyházi női kereskedelmi tanfolyam folyó tanévi záróvizsgálatainak elnöki minőségben való vezetésével Dr. Négyesy László budapesti tud. egyet. magántanárt bízta meg aki a napokban érkezik városunkba.

— **Rézgálicot 98—99% rézsulfát tartalommal.** Raffiát szép fehér hosszú fonatokban. Rézkénport, Jutta fonalat legolcsóbban beszerezhető Hirschler Mór fűszerkereskedőnél Nyiregyházán.

— **Ékszer, órák, ezüstműt** bizalommal s legolcsóbban csakis az ország szerle legjobb hírnevű Lefkovits Arhur és Társa debreceni cégnél vásárolhatnak. Árjegyzék ingyen. Választékot szívesen küld.

— **A legújabb** női és férfi tavaszi divatszövegek nagy választékban érkeztek Ungár Lipót divatruházában. A kirakatok gyönyörűek.

— **Perzsa szőnyegek** nagy választékban érkeztek és jutányos áron kaphatók Hoffmann Arthurnál a Bazár épületben.

— **Nyomatványokat** esinos kiállításban olcsón és gyorsan készít *Klafter Ignác* legújabb gépekkel és betűkkel felszerelt könyvnyomdája Pazonyi-utca 9.

Felelősszerkesztő és laptulajdonos
Hlatky Schlichter Gyula.

Telefon: 186. szám.

Szabolcsi Földhitel

és

Parcellázó Intézet

Nyiregyházán, Körte-utca 1. sz.

(Vármegyeháztéri kisállomás megállóhelylyel szemben.)

Az eddig folyósított olcsó törlesztéses kölcsönök összege meghaladja a több millió koronát. — Folyósít **törlesztéses kölcsönöket.**

4 és 4¹/₂ -os kamat alapon

földbirtokokra és nagyobb házakra 300 koronától kezdve, bármily nagy összegig **10 évtől 65 évig terjedő tetszés szerinti időtartamra.** Ezen idő alatt az évenként kétszer fizetendő félelvi részletekkel, melyeken a kamaton kívül már a **töketörlesztés is benne van**

a tőke magától törlesztődik.

Az adós tartozását akár részben, akár egészben bármikor visszafizetheti, ellenben a Bank azt fel nem mondhatja a kikötött határidő előtt.

Ha valakinek egy vagy több helyen több apró drága kamatozású kölcsöne van, azokat az intézet **szakszerűen és illetégmentesen kifizeti** és fenti módon **olcsóbb kölcsönre alakítja át.** (Convertálja.)

Kamatozó kötvény jelz. kölcsönöket

5-től 25 évre előre megállapított időre **változtatlan mérsékelt kamattal** mellett, tetszés szerinti tőke visszafizetéssel szintén a legelőnyösebb feltételekkel eszközöl.

Minden felvilágosítással szívesen szolgál a

Szabolcsi Földhitel és Parcellázó Intézet

Nyiregyházán Körte-utca 1. szám. (A régi Brüll szállodával szemben.) 156—?—13

Az intézet felvette üzletkörébe a **Tisztviselő-kölcsönöket is 10. 12. 15. és 20. évre,** azonban ezen kölcsönöket csakis nyugdíj-jogosultsággal bíró tisztviselők nyerhetik.

Árverési hirdetmény.

A Korona épület 12. számú helyiségben levő zálogkölcsön üzletben 1910. évi július hó 6-án délután 2 órakor a ki nem váltott és meg nem hosszabbított arany-, ezüstműek és egyéb ingóságok iparhatósági kiküldött jelenlétében nyilvános árverésen elfognak adatni.

Az érdekelt elzalogosítók valamint az árverésen részt venni szándékozók ez utón is értesítettek.

Práger Károly,
zálogkölcsön üzlet tulajdonos.

322—2—1

Malachovszky István

fényképész

Nyiregyháza

Iskola-u. 3.

Művészi kidolgozású

fényképeket

és

levelezőlapokat

olcsó árban készít.

6 darab levelező- 263-5-3

... lap 3 kor. ...

Fényképészeti cikkek eladása.

Amatőrök részére szakszerű felvilágosítás.

STUBNYAFÜRDŐ

518 méter t. f. m.

58—48° C fokú hevítéssel.

Budapest—Ruttkal fővonalon gyorsvonat megállóhely.

Javallatok

REUMA KÖSZVÉNY

izületi és izomreumas megbetegedésnél, ischias, neuralgia (ideg-bántalmak), női bajok és bőrbetegségek esetében, eczema, prurigo, psoriasis.

MAGASLATI GYÓGYHELY

Orvosi vezetés alatt álló ivó- és fürdőkurák, porcellán-, kád- és 6 természetes tükörfürdő, pakolás, izzadási kurák, villamozás, masszázs és hidegvízgyógykezelés. Pompás fekvés, fenyőerdők közepette, elterülve a Tátrahegység egyik remek fensíkján és így megbecsülhetetlen mint légyógyhely is; nagy és szép park. Legolcsóbb árak, legnagyobb kényelem, egészséges lakások és tápláló ételmezés. Saját fürdőzenekar, lawn-tenisz. Állandó előkelő uri közönséggel.

Előidény: július 1-ig.

Utóidény: augusztus 20-tól.

50% engedmény.

Képes prospektussal és felvilágosítással díjmentesen szolgál az igazgatóság.

Hivatalos fürdőorvos: **Dr. Alht Egon** lovag, székesfővárosi gyakorló orvos.

LEGJOBB

nyári szövetek megérkeztek és elismert olcsó árakon kaphatók

Guttman Henriknél.

A legmegbízhatóbb

bevásárlási forrása az összes világhírű fényképező gépek, lemezek, filmek, papírok s kellékeknek **Hunyady László** Szabolcsmegye legrégebbi s legelőkelőbb fényképészeti műterme Nyiregyháza, Kállói-utca 2. szám jótállás mellett, mindég friss és megbízható vegyszerek és kellékek kaphatók. — Mindazok, kik a gépet nálam készpénz fizetés emllett szerzik be, az összes cikkek gyári árából 5% engedményt s a betanítást díjtalanul végzem és a laboratórium használatát díjtalanul. — Elvállalok amateurok részére előhívásokat, kidolgozásokat, lelkiismeretesen, gyorsan és jutányosan. — A saison közeledtével ajánlom műtermem a n. é. közönségnek, a legújabb kivitelű fényképek, élethű nagytapasztalások elkészítésére, felvételek vidéken is eszközöltetnek.

Számos megbízást kér

Tisztelettel

Hunyady László fényképész műterme Nyiregyháza.

Az Alkalmi Aruház

Vármegyház-tér,
ajánlja dusan felszerelt raktárát mindenféle
szövet különlegességekben,
ruha vásznakban,
de Lainek és karton árukban stb. stb.

Olcsó szabott árak!
Pontos kiszolgálás!

SZALONNA

Nagybani készletemet ajánlom úgy az eladók, mint a gazdálkodók figyelmébe. - Annál is inkább, mivel az mindenkor a legelső napi áron számíttatik, egészséges pörkölt bőrű, nem vízzel forrázottal. Átvétel tetszés szerinti mennyiségben, száz mázsánként is történhetik. Kapható: 324-6-1

Balczár hentesnél
Nyíregyházán.

SÍRKÖVEK

mindenféle alakban és nagyságban
legolcsóbb árak mellett kaphatók:

Führer Zsigmond Fiainál

216-52-70 Nyíregyházán,
Vármegyház-utca 5-dik szám.

Hatása utólérhetetlen!

Dr. Dralle-féle
Nyírfakéreg-hajvíz

Erősíti a gyökeret. Megakadályozza a korpaképződést és hajkihullást. Frissíti az idegeket. Nemes, természetes hajápolószer.

Új harisnya kötőde

Erdélyi házban Hohecukrászda mellett.

Van szerencsém értesíteni a t. közönséget, hogy a modern technika minden vívmányával berendezett

harisnya kötődét

nyitottam, mely által a legkényesebb igényeket is kielégíteni óhajtom.

Kiváló jó anyagból készítek új harisnyát, javításokat is gyorsan és pontosan eszközölök.

A t. közönség pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

Metzner Béla.

Gyakorolt gépmunkás-lányok felvételnek.

ELSŐRANGU FÜRDŐHELY

LIPIK

Vasut-, posta-, távirat- és telefon-állomás

BIZTOSAN GYÓGYITJA

a tápcsatorna összes bántalmait, hurutokat, diabetezt, köszvényt, csúzt, csonttöréseket, gyermek- és alkati kórokat.

Egyetlen alkalikus, konyhasós, jód tartalmu hévíz **64°C.**

IVÓKURA. SZÉN- és SAVAS FÜRDŐK. FÜRDŐK. VIZGYÓGYINTÉZET. INHALÁTORIUM.

A fürdőhelyen 10 kiváló orvos működik. Prospektust küld a Fürdőigazgatóság.

A n. é. közönség szives tudomására adom, hogy a nyíregyházai

Korona szállodát

folyó hó 6-án átvettem.

Főtörekvésem lesz a n. é. közönség megtisztelő bizalmát és támogatását a legelőzékenyebb kiszolgálással, izletes magyar és francia konyhával, elsőrendű borok és az első magyar részvény serfőződe elsőrendű sörének (dupla márciusi) felszolgálásával kiérdemelni.

Dacára annak, hogy a nagyszabású átalakítási munkálatok — melyekhez a kávéház világvárosiasan fényes újjáalakítása is tartozik — már folyamatba tétettek, gondoskodtam arról, hogy igen tisztelt vendégeim kényelme ne zavartassék.

A kávéházi munkálatoknak elvégzéséig az udvari és utcai terrasson fogom a kávéházi forgalmat lebonyolítani.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

Papp Lajos,

a miskolci „Korona“ és „Budapest“ volt társtulajdonosa.

ÜZLET MEGNYITÁS!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Pazonyi-útca 6 szám a. saját házamban egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő modern berendezésű

söresarnokot és vendéglőt nyitottam.

Naponta villás reggeli, kitünő ebéd és vacsora, úgyszintén frissen csapolt DREHER-féle korona sör kapható. — Abonansok kitünő és olcsó kosztot kaphatnak. —

Asztaltársaságoknak ingyen helyiségek állanak rendelkezésre.

Mély tisztelettel:

Friedmann Armin.

Három bolt kiadó.

Tokaji-utca 19. szám alatt nagy-kereskedőnek is alkalmas nagy bolthelyiség megfelelő mellék-
helyiségekkel (Buza-tér sarkán)
azonnal kiadó!

Tokaji-utca 20. szám alatt 1
üres bolthelyiség azonnal és egy
mészárszék augusztus 1-től kiadó.
Értekezhetni ugyanott a tulajdonosnál.

Hársfalva gyógy- fürdő.

Klimatikus gyógyhely.

:: (Vasuti állomás.) Posta és távirda. ::

230 méter magasságban fekszik a tenger színe felett.

Fürdőidény május 1-től szept. 30-ig.

Gyönyörű fekvés, ózondus levegő. Hársfa és fenyőfaerdők. Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés. Hidegvíz-gyógyintézet, sós és belégzőtermék. (Inhalatorium). Savanyuvizes és vasas ásványvíz-fürdők. Orvosi felügyelet alatt álló kitűnő vendéglők.

==== Gyógyvize kitűnő hatásu ====

tüdőbajok, malária (mocsárláz), gégehörg és tüdőhurut, máj- és légdaganatok, hólyaghurut, specifikus a görvélyes csontbántalmaknál. Mindentéle idegbántalmak, fejfájás, migraine histeria szédülés, nehéz légzés, hipocnondia vérbajok, köszvény, görvély, bujakór, delirium trem. potat. Női bajok, fehérfolyás, sápkór, havi zavaroknál.

Részletesebb felvilágosítással szolgál

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG
Hársfalva, Bereg megye.

Lórencz Miklós

eiső szabolcsmegyei cserépkályha
gyára NYIREGYHÁZA,
Kótaji-utca 52 szám.

Ajánlja a legizlésebb és legmodernebb
kályhát **50% olcsóbban**
mint bármikor.

TESSÉK érdeklődni!
TESSÉK meglátogatni!
TESSÉK előrelátónak lenni!
TESSÉK óriási raktárból választani.

Szabolcsmegye vasuti hálózatának menetrendje. Értevényes 1910. május 1-től.

I. Nyiregyháza—Debreczen.													
—	1015	1135	720	835	215	↑	Budapest	100	655	955	—	630	—
—	505	850	1200	541	709	↑	Szerencs	821	1117	527	653	1045	—
447	649	1014	205	720	857	↑	Nyiregyháza	635	957	150	537	842	1223
500	658	1023	213	729	907	↑	*Császárszállás	625	949	141	529	833	1212
518	712	1034	226	740	920	↑	Ujfehértó	612	939	130	518	822	1156
540	728	1049	242	754	937	↑	Téglás	556	925	115	504	808	1136
558	737	1057	254	802	950	↑	Hajduhadház	549	913	108	458	801	1128
609	745	1104	302	809	958	↑	Bocskay-kert	538	910	1259	449	752	1112
617	752	1110	308	815	1005	↑	Parlagi-major	530	603	251	440	744	1102
637	805	1122	321	827	1020	↑	Debreczen	514	651	1238	428	730	1042
—	131	245	711	—	221	↓	Szatmár-Németi	1015	623	844	220	300	712
—	150	640	955	—	545	↓	Budapest	705	—	700	900	200	1220

II. Nyiregyháza—Szerencs.												
705	—	700	900	900	↑	Budapest	150	640	450	450	545	—
514	851	1238	428	730	↑	Debreczen	805	1122	341	827	1020	—
650	1004	407	545	906	↑	Nyiregyháza	631	1003	139	700	843	—
705	1017	419	557	924	↑	Királytelekp.	618	951	123	648	828	—
716	1025	439	605	937	↑	Görögcszállás	608	942	111	638	826	—
723	1031	437	—	—	↑	*Virányos	600	—	103	630	808	—
729	1036	443	—	—	↑	*Vaskapu	—	—	1257	625	802	—
736	1043	450	619	956	↑	Rakamaz	550	928	1250	620	755	—
751	1052	500	628	1010	↑	Tokaj	540	918	1239	609	745	—
802	1101	510	637	1023	↑	Tarcal	527	907	1222	558	729	—
814	1111	520	647	1037	↑	Mád-Zombor	515	856	1209	547	717	—
821	1117	527	653	1045	↑	Szerencs	505	850	1200	541	709	—
100	655	955	—	630	↓	Budapest	1015	1135	720	835	215	—

III. Nyiregyháza—Csap.											
655	1130	220	720	—	↑	Nyiregyháza	1622	846	110	837	—
707	1141	232	730	—	↑	Sóstó gyógyfürdő	610	834	100	827	—
711	1145	238	735	—	↑	Sóstó-hegy	602	827	1254	82	—
727	1157	258	750	—	↑	Kemecse	549	814	1243	810	—
737	1206	308	800	—	↑	Nyirbogdány	538	803	1234	801	—
740	1209	313	804	—	↑	*Kék	532	758	1229	755	—
753	1219	329	812	—	↑	Demecser	522	749	1221	747	—
807	1231	342	824	—	↑	Pátroha	501	725	1207	735	—
831	1249	405	841	—	↑	Kisvárdá	445	708	1154	722	—
845	101	418	853	—	↑	Fényeslitke	424	643	1135	706	—
852	108	426	900	—	↑	*Komoró	414	634	1126	657	—
904	118	437	909	—	↑	Thuzsér	405	623	1118	649	—
912	125	445	915	—	↑	Tiszabездéd	357	613	1111	642	—
921	133	454	923	—	↑	Záhony	347	604	1103	635	—
930	142	505	932	—	↑	Csap	335	551	1053	625	—

IV. Nyiregyháza—Mátészalka.										
707	213	728	—	—	↑	Nyiregyháza	615	130	456	719
747	243	757	—	—	↑	Nagykálló	548	102	424	642
847	313	819	—	—	↑	Kállósemjén	529	1242	357	622
835	331	836	—	—	↑	Máriapócs	514	1219	332	559
904	400	906	—	—	↑	Nyirbátor	455	1159	306	539
953	448	950	—	—	↑	Mátészalka	358	1100	100	452

V. Nyiregyháza—Vásárosnamény.										
712	1030	218	850	—	↑	Nyiregyháza	630	116	615	819
721	1041	227	858	—	↑	Nyiregyháza vásárt.	622	109	605	812
732	1057	238	910	—	↑	Oros	610	1258	550	802
744	1112	250	922	—	↑	Napkor	559	1247	535	752
803	1136	309	942	—	↑	Apagy	548	1236	520	741
813	1150	319	953	—	↑	Levelek-Magy	531	1220	459	725
823	1212	329	1004	—	↑	Ófehértó	521	1211	447	716
841	1242	347	1023	—	↑	Nyirbakta	501	1152	422	657
903	111	409	1046	—	↑	Vaja	445	1137	402	642
917	133	423	1101	—	↑	Nyirmada	423	1116	325	621
940	202	446	1125	—	↑	Vásárosnamény	356	1050	300	655

VI. Nyiregyháza—Polgár.									
710	1004	555	—	—	↑	Nyiregyháza	610	1003	516
733	1017	646	—	—	↑	Királytelek	550	951	452
801	1030	646	—	—	↑	Görögcszállás	535	942	435
813	1038	657	—	—	↑	Bashalom	509	928	401
822	1044	705	—	—	↑	Tiszaeszlar	501	922	400
915	1108	747	—	—	↑	Tiszalök	430	858	323
955	—	820	—	—	↑	Tiszadada	352	—	244
1010	—	832	—	—	↑	Tiszadob	335	—	223
1050	—	908	—	—	↑	Polgár	300	—	140

VII. Nyiregyháza—Dombrád.											
611	722	1135	213	548	↑	Nyiregyháza Máv.	645	956	132	338	838
758	914	137	407	744	↑	Nagyhalász	449	803	1138	146	634
—	1005	—	459	835	↓	Dombrád	358	—	1046	—	542

JEGYZET. Az éjjeli idő a percek aláhuzásával van megkülönböztetve. A gal jelzett állomások feltételesek, ! = a vonat nem áll meg.

Nyiregyháza legnagyobb választéku bútoraáruháza

Alapítva 1903. Pazonyi-útca 10 szám.

Állandóan raktáron tartom a mai legújabb divatu fényezett és különféle színű háló, ebédlő, szalon és luxus bútorokat, valamint saját készítményű angol bőr-moket és női szalonnagarnitúrákat, vas, félrez és egész réz hálószobákat, lószőr- és afrik madraczokat, úgyszintén egyszerűbb de jó kivitelű matt-bútorokat, mely felsorolt és raktáron levő, de itt fel nem sorolható különféle bútorokat utólérhetetlen olcsó árban árusítom.

11-13-9

Tisztelettel:

Glück Jenő.

Képeket, tükröket, hajlított fa- és vashútorokat gyári árban árusítok.

... Legeredményesebbek a ... Szabolcs hirdetései!

Telefon 211.

A világ legelső gyártmánya

Telefon 211.

C Z I P Ó I

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kobrák védjegye.

F. L. P. védjegye.

Friedmann védjegye.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

kaphatók:

Frídmann S. Sándor-nál

Nyiregyháza, Városi palota.

Ezennel van szerencsém a t. c. nagyközönségnek szives tudomására hozni, hogy a gróf Schönborn-féle örhegyaljai sörgyárának készítményein kívül a közkedvelt

Haggenmacher kőbányai és budafoki sörgyárak

r.-t. sörének főraktárát is sikerült Nyiregyháza és Szabolcsvármegye területére megszereznem.

Raktáron tartok:

Márcziusi,
Kiviteli márcziusi,
Bajor,
Dupla márcziusi,

Király,
Szalon (pilseni mód szerint),
Góliát maláta,
Kiviteli baksört,

még pedig 2, 1, 1/2 és 1/4 hl.-es hordókbán, úgyszintén naponta friss töltésű palackokban a legjutányosabb árak mellett, helyben házhoz, vidékre pedig a helybeli állomáshoz díjtalanul szállítva. Az igen tisztelt vevőközönség szives pártfogását kérve, előre is a legponosabb kiszolgálást ígérve, vagyok kiváló tisztelettel:

GLÜCK MÓR sörraktáros,
Városház-útca 10. :: Telefon sz. 183.

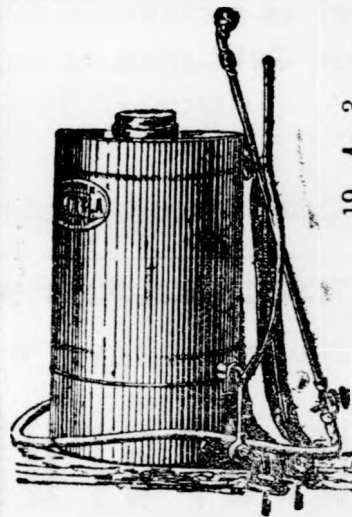
280-3-2

LICHTMANN VILMOS

ezég ajánlja

Nyiregyházán, Széchenyi-tér 3. szám saját háznál épült, dusan felszerelt gépraktárát, mindennemű különleges — legkedveltebb — gazdasági gépek és gézek beszerzésére.

Nemkülömben sok évi — és tekintélyes — összeköttetései folytán külön jelzálogbanki ügyosztályt vezet ingatlanokra nyújtandó legelőnyösebb törlesztéses kölcsönök megszerzésére, birtokok eladása parcellázása és ilyenek bérbeadási ügyvitelére.

Szöllő-
birtokosok
figyelmébe!

19-4-3

Tisztelettel értesitem, hogy a legjobb gyártmányu

ECLAIR

:: VERMOREL,

ATTILA, KURUCZ, FAVORIT és GYÖNGY-HARMAT szőlő permetező és permetező-részek nagy mennyiségben már megérkeztek és gyári árakban nálam kaphatók, esetleg részletfizetésre is.

Ugyanitt elsőrendű raffiaháncs és gáliczkó legolcsóbban beszerezhető. ::

Teljes tisztelettel:

WASSERMANN SÁMUEL

fűszerkereskedése NYIREGYHÁZÁN,
Zöldség-tér 2. :: Telefon 121 szám.

A palyon vasuti állomás mellett hosszabb időre bérbeadó 1100 holdas birtokom 80 kat. hold dohányengedéllyel. Weinberger Arthur

313-3-1

Nyiregyháza.

Ügynökök nem díjaztatnak.

KIVÁLÓ
TEGYÖSSZETÉTELÜ

SZULTÁN
BŐR ÉS DÚS
LITHION
FORRÁS

Kapható Nyiregyházán:
Hibján Sámuel Utóda és Hoffmann Adolf cégeknél.

Vasrácsokat, vaskapukat, takaréktűzhelyeket

a legizlésebben készit. ::
Vízvezeték és fürdőszoba be-
rendezések szakszerűen jótállás mellett
szereltetnek. — A legjobb gyártmányu

„Styria“ kerékpárok 100 koronától feljebb,
jótállás mellett kaphatók. Mindennemű
javításokat szakszerűen, pontosan és
olcsón eszközöl:

Papp István,
gép-, épület és műlakatos
Nyiregyházán, Csillag-u. 9 sz.
Mindennemű kerékpár alkatrészek állan-
dóan raktáron tartatnak.

Kiadóhivatalunk
május 1-től

Érkert-útca

Adolf-féle házba

tette át helyiségét.

Telefon sz. 132.

Szabolcs vármegye legnagyobb

= bútoráruháza =

Nyiregyházán, a törvényszék mellett.

Legújabb stílus palasszander, mahagoni és
fehér fényezett háló és ebédlő berendezé-
sek. Angol úri- és női salon garnitúrák.

Ebédlő diványok.

Megfelelő árak. Pontos kiszolgálás.

Lefkovits Zsigmond

Figyelmes kiszolgálás.

Olcsó szabott árak.

Tavaszi újdonságok férfi- és női divatcikkekben

MEGÉRKEZTEK:

KLEIN HERMAN

úri-, női divat és rövidáru üzletében Nyiregyházán, Hohe cukrázda mellett.

Mesés választékban található minden létező ruhadiszek,
Selyem bélések, Csipke, selyem és delén blousok, Alsó
szoknyák, Férfi- és női fehéreneműek, Férfi-, női- és
gyermek sapkák, Leányka ruhák 10 éves korig,
Párisi divat-ridikülök, illatszerek a legfinomabb kivitelig stb.

Olcsó szabott árak!

Figyelmes kiszolgálás.

∴ Legtökéletesebb! ∴

Szilárd szerke-
zet. — Könnyű
∴ kezelés. ∴
Kivánatra díj-
talanul bemu-
— tatjuk. —

Magyarországi
vezérképviselő:

Lukács

Rezső

BUDAPEST,

VI. Teréz-körút 36.

Kényelmes rész-
letfizetésre is ∴
∴ kapható ∴

teljesen látható írásu

í r ó g é p.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váci-körút 63,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobilok és cséplőgépek, benzinkatos cséplőkész-
letek, magánjáró gőzgépek, szalmakaszalók, lóhere-
cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek,
marokrakó- és kévekötő-aratógépek, szénagyűjtők,
széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek,
Planet jr. kapálók, kukoricza-morzsolók, szecska-
vágók, répavágók, darálók, örlőmalmok, egye-
temes aczélek, 2- és 3-vasu ekék és
minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Képviselet és raktár:

Májerszky Barnabás urnál, Nyiregyháza.

Sirkövek

10 százalékkal olcsóbban mint
bárhon

Goldberger Dávidnál,
Nyiregyháza, Vasuti-ut 20.

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan, lesová-
nyodáshoz hajlandó, használja a számos év óta
jönnek bizonyult gyomorsót, Schumann gyógyszerész-
től Stóckerauban.

Aki szabályozni és épségen tartani akarja jó
emésztését használja az emésztést. Egy
sót, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében,
mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges gyomor-
savat és előmozdítja az emésztést. Egy
doboz ára 1 korona 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kellemes, ugyan-
azon hatást teszik, mint a
gyomorsó. Ára tarsolyonként 3 phiolával a 10 gyomorsó-
pasztillával Kor. 1.50. Postai szétküldés legkevesebb
2 doboz megrendelésnél — utánvétel — Schumann
gyógyszerész Stóckerau-ban.
Kapható minden gyógyszertárban.

Magyarországi főraktár: Dr. Egger L. és
Dr. Egger J. gyógyszertára Budapesten.